

EUROOPA KALANDUSFONDI 2007-2013 RAKENDUSKAVA SEIREARUANNE

1. TUVASTAMINE

Liikmesriik: EESTI

Rakenduskava	Rakenduskava number (ühtne tunnuscode): 2007EE14FPO001
Rakendamise aruanne	Aruande aasta: 2011 Seirekomisjoni poolt heakskiitmise kuupäev: 07.06.2012

2. KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Käesolev seirearuanne kajastab Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava elluviimist 2011. aastal. Seirearuande eesmärk on anda ülevaade aruandlusperioodi tegevustest, võetud finantskohustustest ning kavandatavate meetmete ettevalmistamise hetkeseisust. Euroopa Kalandusfondi (edaspidi *EKF*) meetmete rakendamise üldeesmärgiks on kalandussektori arendamine tagamaks stabiilne ja jätkusuutlik majandamine.

Perioodil 2007–2013 rahastatakse kalanduse meetmeid Euroopa Kalandusfondist (EFF – European Fisheries Fund) 84 568 039 euro ulatuses ja kaasfinantseeritakse Eesti riigi eelarvest 28 189 347 euro ulatuses.

Kõikide Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete korraldusasutuseks on Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakond (edaspidi *korraldusasutus*), sertifitseerimisasutuseks Põllumajandusministeeriumi finantsosakond, auditeerimisasutuseks Põllumajandusministeeriumi siseauditi osakond ning vahendusasutuseks Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (edaspidi *PRIA*).

Seirearuande on *PRIA* poolt esitatud prioriteetsete suundade seirearuande põhjal koostanud ja täiendanud V prioriteetse suuna osas korraldusasutus. Seirearuanne on kinnitatud Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava seirekomisjoni poolt 07. juunil 2012. aastal.

Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 raames planeeritakse rakendada kokku 13 meetet, mis jagunevad 5 prioriteetse suuna vahel järgmiselt:

- **I prioriteetne suund – kalalaevastiku kohandamine**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 15 264 531 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 5 088 177 euro ulatuses.

Esimese prioriteetse suuna raames rakendatavad meetmed:

- **Meede 1.1** – riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks
- **Meede 1.3** – kalalaeva pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus
- **Meede 1.4** – väikesemahuline rannapüük
- **Meede 1.5** – sotsiaalmajanduslikud meetmed

2011. aastal esitati esimese prioriteetse suuna meetmete raames 50 taotlust toetussummas 980 087 eurot (EKF + Eesti). Aruandeperioodi lõpu seisuga oli heaks kiidetud 62 taotlust toetussummas 1 393 195 eurot (EKF + Eesti) – heakskiidetud taotluste hulgas oli nii 2010. kui ka 2011. aastal esitatud taotluseid. 2011. aastal on väljamakseid teostatud kokku 89 projektile toetussummas 1 890 578 eurot (EKF + Eesti). Aruandeaastal tehti üks toetuse tagasinõudmise otsus summas 6489 eurot (EKF + Eesti).

Perioodil 2007-2011 on esimese telje raames esitatud 293 taotlust toetussummas 15 617 624 eurot (EKF + Eesti), mis moodustab prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest 77%. Heakskiidetud summa (12 478 966 eurot) moodustab 61% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest ning makstud summa (8 669 786 eurot) 43%. Võetud kohustustest on kokku välja makstud perioodil 2007-2011 veidi alla 70%. Korraldusasutuse hinnangul võib öelda, et enamus projekte viiakse ka ellu, st lõpetatakse.

- **II prioriteetne suund – vesiviljelus, sisevete kalandus, kalandustoodete töötlemine ja turustamine**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 24 583 929 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 8 194 643 euro ulatuses.

Teise prioriteetse suuna raames rakendatavad meetmed:

- **Meede 2.1** – vesiviljeluse investeeringutoetus
- **Meede 2.2** – sisevete kalanduse toetus
- **Meede 2.3** – investeeringud töötlemisse ja turustamisse

2011. aastal esitati teise prioriteetse suuna meetmete raames 59 taotlust toetussummas 11 461 233 eurot (EKF + Eesti). Aruandeperioodi lõpu seisuga oli heaks kiidetud 46 taotlust toetussummas 5 595 036 eurot (EKF + Eesti) – heakskiidetud taotluste hulgas oli nii 2010. kui ka 2011. aastal esitatud taotluseid. 2011. aastal on väljamakseid teostatud kokku 58 projektile toetussummas 5 832 169 eurot (EKF + Eesti).

Perioodil 2007-2011 on teise telje raames esitatud 167 taotlust toetussummas 38 593 069 eurot (EKF + Eesti), mis moodustab prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest 118%. Heakskiidetud summa (27 404 211 eurot) moodustab 84% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest ning makstud summa (12 378 885 eurot) 38%. Võetud kohustustest on kokku välja makstud perioodil 2007-2011 45%. Kuna aruandeaastal lõpetati esimese taotlusvooru raames rahuldatud projektide elluviimine, on võrreldes 31.12.2010 andmetega (2010. a lõpu seisuga oli teises teljes lõpetatud projekte 15, 2011. a lõpu seisuga aga 44) lõpetatud projektide arv märkimisväärselt tõusnud. Vaatamata eelpool toodule on korraldusasutuse hinnangul keeruline majandusolukord piiranud projektide elluviimist. Vesiviljelusettevõtete investeerimisvõimekuse suurendamiseks on korraldusasutus välja töötamas finantsinstrumenti.

- **III prioriteetne suund – ühist huvi pakkuvad meetmed**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 21 209 664 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 7 069 888 euro ulatuses.

Kolmanda prioriteetse suuna raames rakendatavad meetmed:

- **Meede 3.1** – ühistegevused (ühisinvesteeringud)
- **Meede 3.1** - ühistegevused (muud ühistegevused)
- **Meede 3.2** – veeloomastiku ja taimestiku kaitse ja arendamine
- **Meede 3.3** – kalasadamad, lossimiskohad ja varjualused
- **Meede 3.4** – uute turgude arendamine ja reklaamkampaniad
- **Meede 3.5** – katseprojektid

2011. aastal esitati kolmanda prioriteetse suuna meetmete raames 8 taotlust toetussummas 2 274 078 eurot (EKF + Eesti). Aruandeperioodi lõpu seisuga oli heaks kiidetud 8 taotlust toetussummas 2 225 280 eurot (EKF + Eesti). 2011. aastal on väljamakseid teostatud kokku 13 projektile toetussummas 3 084 564 eurot (EKF + Eesti). Perioodil 2007-2011 on kolmanda telje raames esitatud 48 taotlust toetussummas 23 210 890 eurot (EKF + Eesti), mis moodustab prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest 82%. Heakskiidetud summa (17 056 389 eurot) moodustab 60% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest ning makstud summa (9 457 090 eurot) 33%. Võetud kohustustest on kokku välja makstud perioodil 2007-2011 55%. Aruandeperioodi lõpu seisuga ei olnud rakendunud vaid üks meede – meede 3.3 „Kalasadamate investeeringutoetus”. Meetme määrus jõustus 16.01.2012 ning esimene taotlusvoor planeeritakse läbi viia 23.-25.07.2012.

Võrreldes väljamaksete seisuga 31.12.2010 andmetega, on korraldusasutuse hinnangul märgata väljamaksete tegemise tempo kasvumist ning võib arvata, et enamus projekte viiakse ka ellu st lõpetatakse.

– IV prioriteetne suund – kalanduspiirkondade jätkusuutlik

areng, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 19 281 513 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 6 427 171 euro ulatuses.

Neljanda prioriteetse suuna raames rakendatav meede:

- **Meede 4.1** – kalanduspiirkondade säästev areng

2011. aastal esitati neljanda prioriteetse suuna meetme 4.1 (projektitoetus) raames 196 taotlust toetussummas 7 825 596 eurot (EKF + Eesti). Aruandeperioodi lõpu seisuga oli heaks kiidetud 145 taotlust toetussummas 7 681 188 eurot (EKF + Eesti). 2011. aastal on väljamakseid teostatud kokku 99 projektile (sh tegevusgrupi- kui ka projektitoetus) toetussummas 3 503 112 eurot (EKF + Eesti).

Perioodil 2007-2011 on neljanda telje raames esitatud 317 taotlust toetussummas 16 724 253 (EKF + Eesti), mis moodustab prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest 65%. Heakskiidetud summa (11 604 495 eurot) moodustab 45% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest ning makstud summa (4 873 727 eurot) 19%. Võetud kohustustest on kokku välja makstud perioodil 2007-2011 42%.

Meetme rakendamine on olnud pikaajaline protsess arvestades tegevusgruppide moodustamiseks, strateegiate väljatöötamiseks ja kooskõlastamiseks kulunud aega. Korraldusasutuse hinnangul on 2011. aasta olnud kalanduse tegevusgruppidele aktiivne projekti taotlusvoorude läbiviimise ja projektide menetlemise aeg, mille

tulemused kajastuvad nii esitatud, heakskiidetud kui ka väljamakstud taotluste arvu märkimisväärses kasvus võrreldes 2010. aasta lõpu seisuga.

- **V prioriteetne suund – tehniline abi**, mille tegevusi rahastatakse Euroopa Kalandusfondist 4 228 402 euro ja Eesti avaliku sektori poolt 1 409 468 euro ulatuses.

Viienda prioriteetse suuna raames rakendatav meede:

- **Meede 5.1** – tehniline abi

2011. aastal esitati 3 taotlust toetussummas 1 049 494,16 eurot (EKF + Eesti), mis moodustab 19% viienda prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest. Esitatud taotlused kiideti ka heaks ning väljamakseid teostati 800 333,48 euro ulatuses (väljamaksed moodustavad 76% võetud kohustustest).

Perioodil 2007-2011 on viienda telje raames väljamakseid teostatud 2 178 521 euro ulatuses, mis moodustab 39% prioriteetse suuna kogu programmiperioodi eelarvest. Meetme rakendamise protsess on olnud korraldusasutuse hinnangul ootuspärane.

Kokku võeti 2011. aastal EKF viie telje meetmete raames vastu 316 taotlust kogusummas 23 590 489 eurot, mille abil planeeritakse teostada investeeringuid 49 187 083 euro ulatuses. Aruandeaastal kiideti heaks nii 2010. aastal kui ka 2011. aastal esitatud taotlusi – kokku 264 taotlust kogusummas 17 944 193 eurot (vt tabel 1), mis moodustab 16 % fondi kogu programmiperioodi eelarvest. Maksti välja 15 104 268 euro toetust, millest Euroopa Kalandusfondi osa moodustab 11 328 201 eurot. Väljamaksed moodustavad 63% võetud kohustustest.

Aruandeaastal tehti üks toetuse tagasinõudmise otsus meetme 1.3 osas summas 6 489 eurot.

Kokku on esitatud 2007-2011 perioodil 835 taotlust kogusummas 97 192 167 eurot (vt tabel 2) ning kiideti heaks 661 taotlust kogusummas 71 596 880 eurot. Seega on kohustusi võetud 64% kogu 2007-2013 perioodiks Euroopa Kalandusfondi rakenduskavale ettenähtud vahenditest. Perioodil 2007 – 2011 maksti välja 37 557 802 eurot toetust (millest 28 168 352 eurot moodustab EKF osa), mis moodustab 53% võetud kohustustest. Väljamakseid on tehtud kogu perioodi vahenditest kolmandiku (33%) ulatuses.

31.12.2011 seisuga on 661-st heakskiidetud taotlusest lõplikult välja makstud 310 taotlust, ehk 47 % heakskiidetud projektidest on ellu viidud. Võrdluseks võib välja tuua, et 31.12.2010 seisuga oli 405-st heakskiidetud taotlusest lõplikult välja makstud 169 taotlust (ehk 42%). 31.12.2011 seisuga on 149 projekti elluviimine pooleli, kaks taotlejat on loobunud investeeringu elluviimisest täies ulatuses ning 200 taotluse raames pole tehtud ühtegi väljamakset.

Arvestades üldist ebastabiilset majandusolukorda võib korraldusasutuse hinnangul pidada positiivseks ettevõtjate investeeringuvalmidust, mis kajastub võetud kohustuste osalus (64%) kogu 2007-2013 perioodiks Euroopa Kalandusfondi rakenduskavale ettenähtud vahenditest. Mõnevõrra tagasihoidlikumad tulemused

väljamaksete osas (33%) on tingitud jätkuvast laenuvahendite piiratud kättesaadavusest, mis raskendab projektide plaanipärasest lõpetamist.

2011. aastal avatud taotlusvoorud:

- **Meede 1.3:** kalalaeva pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus – taotluste vastuvõtt 10. jaanuar - 07. veebruar 2011. a
- **Meede 1.4:** väikesemahuline rannapüük – taotluste vastuvõtt 10. jaanuar - 31. jaanuar 2011. a
- **Meede 1.5:** sotsiaalmajanduslikud meetmed – taotluste vastuvõtt 04. aprill - 11. aprill 2011. a

- **Meede 2.1:** vesiviljeluse investeeringutoetus – taotluste vastuvõtt 06. juuni – 01. august 2011. a
- **Meede 2.2:** sisevete kalanduse toetus – taotluste vastuvõtt 10. jaanuar – 31. jaanuar 2011. a

- **Meede 3.1.1:** ühisinvesteeringud – taotluste vastuvõtt 13. september – 19. september 2011. a
- **Meede 3.2:** veeloomastiku ja taimestiku arendamine ja kaitse – taotluste vastuvõtt 07. märts – 09. märts 2011. a
- **Meede 3.4:** uute turgude arendamine ja reklaamkampaaniad – taotluste vastuvõtt 19. september – 23. september 2011. a

- **Meede 4.1:** kalanduspiirkondade säästev areng (projektitoetus) – taotluste vastuvõtt:
02. märts - 16. märts 2011. a
27. juuni - 08. juuli 2011. a
14. september - 26. september 2011. a
07. november - 14. november 2011. a

- **Meede 5.1:** tehniline abi – taotluste vastuvõtt 31. jaanuar – 07. veebruar 2011.a.

31.12.2011 seisuga on rakendamata jäänud üks meede – meede 3.3 kalasadamate investeeringutoetus.

Lisaks toimus toetuse väljamaksmine 4 meetme osas:

- **Meede 1.1:** riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks
- **Meede 2.3:** investeeringud töötlemisse ja turustamisse
- **Meede 3.1.2:** ühistegevused (muud ühistegevused)
- **Meede 4.1:** kalanduspiirkondade säästev areng (tegevusgruppide toetus)

Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava vahehindamise läbiviimine 2011. aastal.

Tulenevalt 27. juuli 2006. a nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artiklist 49 on vahehindamine üks hindamise kohustuslikest etappidest eel- ja järelhindamise kõrval.

Vahehindamise eesmärgid olid:

- 1.** hinnata EKF rakenduskava asjakohasust, võttes arvesse toimunud muutuseid sotsiaal-majanduslikus olukorras ning ühises kalanduspoliitikas;
- 2.** hinnata programmi rakendamise kvaliteeti ja efektiivsust;
- 3.** hinnata programmi progressi läbi selle eesmärkide ja 2010. aasta sihttasemete saavutamise määra.

2010. aastal alustati Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 vahehindamise läbiviimiseks ettevalmistavate tegevustega: koostati vahehindamise tehniline kirjeldus ning kuulutati välja vahehindamise hange. 2010. aastal sõlmiti leping Ernst & Young Baltic AS-ga Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava vahehindamise teostamiseks.

Vahehindamine toimus ajaperioodil detsember 2010 – juuni 2011, mil viidi info kogumiseks läbi dokumentide analüüs ja infopäringud, süvaintervjuud programmi rakendajatega ja kalandussektori esindajatega ning telefoniintervjuud programmist toetust taotlenutega. Kokku toimus vahehindamise käigus 21 süvaintervjuud ja 77 telefoniintervjuud.

Vahehindamise lõpparuande esitas Ernst & Young Baltic AS korraldusasutusele 21.06.2011. aastal.

Kokkuvõttes anti EKF 2007-2013 rakenduskava elluviimisele positiivne üldhinnang. Eesti kalanduse strateegia ja EKF rakenduskava eesmärgid on säilitanud oma asjakohasuse. Programm on üldjoontes käivitunud planeeritust aeglasemalt, kuid mitmete tegevuste osas on võrreldes loodetuga paremaid tulemusi saavutatud.

Tabel 1: Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete rakendamine 2011. aastal (eurodes)

Meede	Taotlemine			Määramine				Maksmine				Tagasilaekunud summad		
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
Meede 1.1	0	0	0	5	386 131	386 131	289 598	7	999 399	999 399	749 549	0	0	0
Meede 1.3	18	1 852 292	740 906	18	1 720 711	688 274	516 205	17	1 000 672	399 125	299 343	-16 223	-6 489	-4 867
Meede 1.4	32	400 119	239 181	30	382 799	228 790	171 592	49	554 102	332 054	249 040	0	0	0
Meede 1.5	0	0	0	9	90 000	90 000	67 500	16	160 000	160 000	120 000	0	0	0
I telg kokku	50	2 252 411	980 087	62	2 579 641	1 393 195	1 044 896	89	2 714 173	1 890 578	1 417 932	-16 223	-6 489	-4 867
Meede 2.1	32	32 475 897	11 151 743	19	13 323 193	5 112 932	3 834 699	9	3 262 391	1 213 634	910 225	0	0	0
Meede 2.2	27	515 819	309 490	25	420 501	252 299	189 224	18	284 452	170 671	128 003	0	0	0
Meede 2.3	0	0	0	2	459 610	229 805	172 354	31	9 944 188	4 447 864	3 335 897	0	0	0
II telg kokku	59	32 991 717	11 461 233	46	14 203 304	5 595 036	4 196 277	58	13 491 030	5 832 169	4 374 126	0	0	0
Meede 3.1.1	2	1 917 909	1 438 432	2	1 852 845	1 389 633	1 042 225	2	3 524 604	2 403 369	1 802 526	0	0	0
Meede 3.1.2	0	0	0	0	0	0	0	1	150 534	150 534	112 900	0	0	0
Meede 3.2	1	255 647	255 647	1	255 647	255 647	191 735	2	86 589	86 589	64 941	0	0	0
Meede 3.4	5	580 000	580 000	5	580 000	580 000	435 000	8	444 073	444 073	333 055	0	0	0
Meede 3.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III telg kokku	8	2 753 556	2 274 078	8	2 688 491	2 225 280	1 668 960	13	4 205 799	3 084 564	2 313 423	0	0	0
Meede 4.1	0	0	0	8	368 719	368 719	276 539	7	416 906	416 906	312 678	0	0	0
Meede 4.1.1	196	10 139 906	7 825 596	137	9 178 329	7 312 469	5 484 351	92	3 890 122	3 086 206	2 314 653	0	0	0
IV telg kokku	196	10 139 906	7 825 596	145	9 547 049	7 681 188	5 760 890	99	4 307 028	3 503 112	2 627 332	0	0	0
Meede 5.1	3	1 049 494	1 049 494	3	1 049 494	1 049 494	787 121	3	800 334	800 334	600 250	0	0	0
V telg kokku	3	1 049 494	1 049 494	3	1 049 494	1 049 494	787 121	3	800 334	800 334	600 250			
Kokku	316	49 187 083	23 590 489	264	30 067 978	17 944 193	13 458 144	262	25 518 364	15 110 757	11 333 062	-16 223	-6 489	-4 867

Tabelli allikas: PRIA 2011. aasta EKF aastaaruanne

Tabel 2: Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmete rakendamise perioodil 2007-2011 (eurodes)

Meede	Taotlemine			Määramine				Maksmine				Tagasilaekunud summad		
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
Meede 1.1	33	11 156 939	11 156 939	26	8 239 515	8 239 515	6 179 636	21	5 928 136	5 928 136	4 446 102	0	0	0
Meede 1.3	58	7 119 427	2 833 354	57	6 710 485	2 670 606	2 002 954	42	3 820 804	1 526 656	1 144 992	-16 223	-6 489	-4 867
Meede 1.4	140	1 705 554	1 007 331	133	1 635 483	965 334	724 000	100	1 069 820	631 484	473 612	0	0	0
Meede 1.5	62	620 000	620 000	61	610 000	610 000	457 500	59	590 000	590 000	442 500	0	0	0
I telg kokku	293	20 601 920	15 617 624	277	17 195 483	12 485 455	9 364 090	222	11 408 760	8 676 275	6 507 206	-16 223	-6 489	-4 867
Meede 2.1	65	59 942 765	22 387 813	40	30 582 467	11 913 022	8 934 766	12	6 876 826	2 646 378	1 984 783	0	0	0
Meede 2.2	37	752 966	449 026	35	635 949	378 817	284 112	24	315 980	189 588	142 191	0	0	0
Meede 2.3	65	36 154 196	15 756 229	62	34 662 611	15 112 372	11 334 279	49	21 905 821	9 542 919	7 157 188	0	0	0
II telg kokku	167	96 849 926	38 593 069	137	65 881 027	27 404 211	20 553 157	85	29 098 626	12 378 885	9 284 162	0	0	0
Meede 3.1.1	8	21 977 334	15 979 566	6	14 000 281	10 017 706	7 513 279	4	10 647 135	7 502 996	5 627 247	0	0	0
Meede 3.1.2	11	4 037 759	4 037 759	11	4 005 217	4 005 217	3 003 913	2	291 437	291 437	218 578	0	0	0
Meede 3.2	5	804 903	804 903	4	740 672	740 672	555 504	2	86 589	86 589	64 941	0	0	0
Meede 3.4	23	2 175 196	2 175 196	22	2 079 329	2 079 329	1 559 497	20	1 576 068	1 576 068	1 182 051	0	0	0
Meede 3.5	1	213 465	213 465	1	213 465	213 465	160 099	0	0	0	0	0	0	0
III telg kokku	48	29 208 657	23 210 890	44	21 038 964	17 056 389	12 792 292	28	12 601 229	9 457 090	7 092 817	0	0	0
Meede 4.1	8	1 688 571	1 688 571	8	1 753 562	1 753 562	1 315 171	8	1 394 987	1 394 987	1 046 239	-206	-206	-154
Meede 4.1.1	309	19 717 410	15 035 682	185	12 420 530	9 850 933	7 388 199	106	4 381 535	3 478 740	2 609 054	0	0	0
IV telg kokku	317	21 405 981	16 724 253	193	14 174 092	11 604 495	8 703 370	114	5 776 522	4 873 727	3 655 292	-206	-206	-154
Meede 5.1	10	3 046 331	3 046 331	10	3 046 331	3 046 331	2 284 748	10	2 178 521	2 178 521	1 633 891			
V telg kokku	10	3 046 331	3 046 331	10	3 046 331	3 046 331	2 284 748	10	2 178 521	2 178 521	1 633 891			
Kokku	835	171 112 816	97 192 167	661	121 335 898	71 596 880	53 697 656	459	61 063 658	37 564 497	28 173 368	-16 429	-6 695	-5 021

Tabeli allikas: PRIA 2011. aasta EKF aastaaruanne

3. RAKENDUSKAVA RAKENDAMISE ARUANNE PRIORITEETSETE SUUNDADE KAUPA

3.1. Teave prioriteetsete suundade sisulise progressi kohta

Alljärgnevas indikaatorite tabelis on kajastatud kõik rakenduskavas välja toodud tulemusindikaatorid. Infoallikateks on peamiselt kalalaevade register, Eesti Statistikaamet, lõplikult väljamakstud taotlustega seotud seirenäitajad. Kõikide indikaatorite lõikes oli aasta 2010 kontrollaasta. 2011. aasta alguses viidi läbi vahehindamised ning uuringud, et 2010. a kontrolltasemetel alusel hinnata senist rakendamise edukust.

Tabel 3: Prioriteetsete suundade tulemusindikaatorid

Prioriteetne suund: 1											
Näitajad		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Kokku
Näitaja 1: Mere kalalaevastiku GT ja kW	Saavutus	19 329 GT 49 118 kW ¹	17 808 GT 45 974 kW ¹	14 541 GT 40 575 kW ¹	14 683 GT 40 234 kW ¹	14 259 GT 38 771 kW ¹					
		23 961 GT 58 032 kW ²	23 961 GT 58 032 kW ²	22 375 GT 54 652 kW ²	22 057 GT 53 770 kW ²	21 547 GT 52 769 kW ²					
		0 ³	0 ³	1237,07 GT 2605 kW ³	1677,05 GT 3672 kW ³	2090 GT 4538 kW ³					
	Eesmärk				-5%						-10%
	Esialgne tase	20 826 GT 53 340 kW ¹	24 840 GT 60 335 kW ²								
Näitaja 2: Moderniseeritud kalalaevade protsentuaalne osakaal kogulaevastikus	Saavutus	0	0	0	6,2%	10,8%					
	Eesmärk				15%					40%	
	Esialgne tase	0									
Prioriteetne suund: 2											
Näitaja 1: Moderniseeritud	Saavutus	0	0	0	1,4%	5%					

¹ Riikliku kalalaevade registri seis 31.detsember seisuga

² Püügivõimsuse sihttase 31.detsember seisuga

³ Püügivõimsuse vähenemine lõpetatud projektide alusel (andmed kajastatud kumulatiivselt)

sisevete kalalaevade protsentuaalne osakaal kõikide registreeritud laevade seas	Eesmärk				15%					40%	
	Eesmärgi tase	0									
Näitaja 2: Maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kasvanduse ehitusprojektile	Saavutus	783 t ⁴	814 t ⁴	971 t ⁴	764 t ⁴	751 t ⁴					
		0 ⁵	0 ⁵	0 ⁵	100 t ⁵	180 t ⁵					
	Eesmärk				1000 t					2500 t	
	Eesmärgi tase	700 t									
Näitaja 3: Vesiviljelustoodangu väärtus (eurodes)	Saavutus	2,5 miljonit eurot	2,5 miljonit eurot	2,9 miljonit eurot	2,6 miljonit eurot	1,7 miljonit eurot					
	Eesmärk				+5%					+10%	
	Eesmärgi tase	2,6 miljonit eurot									
Näitaja 4: Töödeldud kalandustoodete väärtus	Saavutus	102 miljonit eurot	100 miljonit eurot	97,5 miljonit eurot	120 miljonit eurot	129 miljonit eurot					
	Eesmärk				+10%					+15%	
	Eesmärgi tase	106 miljonit eurot									
Prioriteetne suund: 3											
Näitaja 1: Tootjaorganisatsioonide liikmete toodetud toodangu protsentuaalne osakaal	Saavutus	84%	89,7%	91,3%	92,2%	86%					
	Eesmärk				37%					40%	
	Eesmärgi tase	35%									

⁴ – Statistikaameti andmed vesiviljelustoodangu mahu kohta

⁵ – Lõplikult väljamakstud projektide alusel maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kasvanduse ehitusprojektile 31. detsember seisuga

Näitaja 2: Nende liikide arv, mille kudemisalade olukorda on parandatud	Saavutus	0	0	0	0	1 ⁶					
	Eesmärk				2					4	
	Esialgne tase	0									
Näitaja 3: Lossimiste protsentuaalne osakaal toetust saanud sadamates	Saavutus	0	0	0	0	0 ⁷					
	Eesmärk				20%					30%	
	Esialgne tase	0									
Prioriteetne suund: 4											
Näitaja 1: Kohalikes aktiivrühmades tegevate kalurite protsentuaalne osakaal	Saavutus	0	32%	45%	33%	35%					
	Eesmärk				15%					25%	
	Esialgne tase	0									
Näitaja 2: Aktiivrühmi moodustanud rannikuäärsete kalanduspiirkondade omavalitsuste kaasatus	Saavutus	0	61%	61%	67%	67%					
	Eesmärk				30%					40%	
	Esialgne tase	0									
Näitaja 3: Projektidega kaetud rannikuäärsete kalanduspiirkondade kohalike omavalitsuste protsentuaalne osakaal	Saavutus	0	0	0	14%	34%					
	Eesmärk				20%					40%	
	Esialgne tase	0									
Näitaja 4: Arengustrateegia kaetud kalanduspiirkondade kavandatav protsentuaalne osakaal	Saavutus	0	0	100%	100%	100%					
	Eesmärk				60%					60%	
	Esialgne tase	0									

⁶ – saavutustaseme näitajate aluseks on lõplikult väljamakstud projektid 31.12.2011. a seisuga

⁷ – saavutustaseme näitajate aluseks on lõplikult väljamakstud projektid. 31.12.2011. a seisuga lõplikult väljamakstud projekte ei olnud

3.2. Eriteave prioriteetsete suundade ja meetmete kohta

Prioriteetne suund 1:

Riiklik püügikoormuse reguleerimise kava koostati Põllumajandusministeeriumi poolt ning koostöös erinevate partnerite, k.a sotsiaalpartnerite, teadlaste ja Keskkonnaministeeriumiga. Eesti kalalaevastiku ja olemasolevate püügivõimaluste kirjeldamisel ning optimaalse püügikoormuse arvutamisel lähtuti Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituudi poolt 2008.a teostatud uuringust „Eesti kalalaevastiku tasuvuse analüüs“.

Riikliku püügikoormuse kava eesmärgiks oli vähendada püügivõimsust järgmiselt:

- segment 4S1 (1682 GT / 5373 kW)
- segment 4S3 (3151 GT / 5475 kW)

31.12.2011 seisuga oli heakskiidetud 26 projekti, mille alusel püügivõimsus peaks vähenema järgmiselt:

- segment 4S1 (1670 GT/4251 kW)
- segment 4S3 (2121 GT/3948 kW)

Võttes aluseks lõplikult väljamakstud projektid (18 projekti) 31.12.2011.a seisuga, vähenes perioodil 2007-2011 püügivõimsus järgmiselt:

- segment 4S1 (1372 GT/3398 kW)
- segment 4S3 (718 GT/1140 kW)

Kaheksa heakskiidetud projekti osas on tehtud osaliselt väljamakseid või väljamaksed hetkel puuduvad ning eeldusel, et need projektid ka lõpetatakse, võib prognoosida, et püügivõimsus väheneb veel:

- segment 4S1 (298 GT/853 kW)
- segment 4S3 (1403 GT/2808 kW)

Prioriteetne suund 4:

Prioriteetse suuna neljast tulemusindikaatorist on tänaseks sihttase saavutatud kolmes: kohalikes aktiivrühmades tegevate kalurite protsentuaalne osakaal, aktiivrühmi moodustanud rannikuäärsete kalanduspiirkondade omavalitsuste kaasatus ja arengustrateegiatega kaetud kalanduspiirkondade kavandatav protsentuaalne osakaal. Korraldusasutuse hinnangul saab kiirest saavutatuse tasemest järeldada, et prioriteetne suund on võrreldes esmaste prognoosidega hästi käivitunud ning protsessi jooksul ei ole esinenud ka tagasilangusi tulemuste osas.

2011. aasta lõpuks on veel saavutamata sihttase indikaatori projektidega kaetud rannikuäärsete kalanduspiirkondade kohalike omavalitsuste protsentuaalne osakaal osas. Korraldusasutus prognoosib nimetatud sihttaseme ületamist juba 2012. aasta lõpuks.

3.3. Finantsteave (eurodes)

Tabel 4. Lähenemiseesmärgiga hõlmatud abikõlblikud piirkonnad 2011. aastal

	Toetusesaajate kulud, mis sisalduvad korraldusasutusele saadetud maksetaotlustes	Avaliku sektori toetus	EKFi toetus	Toetusesaajatele maksete tegemise eest vastutava asutuse väljamaksed	EKFi kulukohustus seoses korraldusasutusega	Komisjonilt taotletud maksed kokku Komisjoni toetuse summa arvutamise alus (nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artikli 76 lõige 1 või 2)	Komisjonilt saadud maksed kokku
1.prioriteetne suund	2 996 632	1 855 038	1 391 278	1 884 088	1 413 065	1 413 065	1 509 615
2.prioriteetne suund	16 434 780	6 146 533	4 609 900	5 832 169	4 374 126	4 374 126	3 721 377
3.prioriteetne suund	4 648 321	3 160 610	2 370 458	3 084 564	2 313 423	2 313 423	2 976 523
4.prioriteetne suund	6 393 317	4 721 889	3 541 417	3 503 112	2 627 332	2 680 146	1 982 530
5.prioriteetne suund	805 875	805 875	604 406	800 334	600 250	454 405	587 553
Kogusumma	31 278 925	16 689 945	12 517 459	15 104 268	11 328 195	11 235 165	10 777 598

Tabeli allikas: PRIA 2011. aasta EKFi aastaaruanne ja Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 sertifitseerimisasutus

Tabel 5. Lähenemiseesmärgiga hõlmatud abikõlblikud piirkonnad 2007-2011

	Toetusesaajate kulud, mis sisalduvad korraldusasutusele saadetud maksetaotlustes	Avaliku sektori toetus	EKFi toetus	Toetusesaajatele maksete tegemise eest vastutava asutuse väljamaksed	EKFi kulukohustus seoses korraldusasutusega	Komisjonilt taotletud maksed kokku Komisjoni toetuse summa arvutamise alus (nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artikli 76 lõige 1 või 2)	Komisjonilt saadud maksed kokku
1.prioriteetne suund	12 875 847	8 982 003	6 736 502	8 669 786	6 502 339	6 502 339	6 129 877
2.prioriteetne suund	37 139 362	13 717 677	10 288 258	12 378 885	9 284 162	9 284 162	8 034 299
3.prioriteetne suund	14 462 027	9 539 105	7 154 329	9 457 090	7 092 817	7 092 817	6 873 254
4.prioriteetne suund	7 937 537	6 136 963	4 602 722	4 873 521	3 655 138	3 655 138	2 682 031
5.prioriteetne suund	2 221 244	2 221 244	1 665 933	2 178 521	1 633 891	1 474 560	1 335 800
Kogusumma	74 636 017	40 596 992	30 447 744	37 557 802	28 168 347	28 009 015	25 055 261
Ettemaks*							5 919 763

* Komisjonilt saadud ettemaks, laekumise kuupäev 27.12.2007

Tabeli allikas: PRIA 2008, 2009, 2010 ja 2011. aasta EKFi aastaaruanne ja Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 sertifitseerimisasutus

3.4. Kvalitatiivne analüüs

I PRIORITEETNE SUUND: KALALAEVASTIKU KOHANDAMINE

Hinnang esimese telje indikaatorite saavutamisele

2010. aastaks oli seatud eesmärgiks püügivõimsuse vähenemine 5% ehk algtasemest moodustas see 1041,3 GT ja 2667 kW. Perioodil 2007-2010 vähenes kalalaevastiku kogumahutavus 1677,05 GT ning kalalaevastiku peamasinate koguvõimsus 3672 kW võrra. Seega ületati indikaatori saavutustase mõlema näitaja osas.

2011. aastal vähenes kalalaevastiku kogumahutavus täiendavalt 413 GT ning kalalaevastiku peamasinate koguvõimsus 866 kW võrra. Perioodil 2007-2011 vähenes kalalaevastiku kogumahutavus 2090 GT ning kalalaevastiku peamasinate koguvõimsus 4538 kW võrra.

Kokkuvõtteks võib öelda, et 2015. aasta eesmärk kalalaevastiku kogumahutavuse osas on juba ületatud ning ka kalalaevastiku peamasinate koguvõimsus väheneb prognoosi kohaselt rohkem, kui seda näeb ette 2015. aasta sihttase (eeldusel, et kõik heakskiidetud projektid ka lõpetatakse).

Moderniseeritud kalalaevade protsentuaalse osakaalu arvutamisel kogulaevastikust on aluseks lõplikult väljamakstud projektid. 2010. aasta kontrolltase oli 15%, kuid tegelik saavutustase jäi alla planeeritule. Nimetatud kontrolltaset ei ületatud ka 2011. aasta lõpuks, mil vastav näitaja oli 10,8%.

Põhjused, miks tegelik saavutustase jäi alla planeeritule, võivad olla erinevad meetme 1.3 ja meetme 1.4 puhul. Meetme 1.3 puhul võib olla tegemist asjaoluga, et mitut laeva omavatel ettevõtjatel oli võimalus investeerida osa meetme 1.1 toetusest laevade moderniseerimisse. Meetme 1.3 puhul võib arvata, et halvenenud laenuvõimalused indikaatori saavutamist oluliselt ei mõjutanud. Kuid halvenenud laenusaamise võimalused võisid oluliselt mõjutada meetme 1.4 taotlejaid. Teisalt võis mõjutada ka asjaolu, et kuna investeeringute summad on rannapüügi meetmes üldjuhul väikesed, pidasid taotlejad toetuse saamisega seotud nõuete täitmist liialt koormavaks.

Hinnang esimese telje rakendamisele

Kokkuvõtteks võib öelda, et esimese telje rakendamine on läinud ootuspäraselt, kõik planeeritud meetmed on rakendatud. Populaarne meede on olnud meede 1.1 – riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks. Võrdluseks võib välja tuua, et ka eelmisel programmeerimisperioodil oli analoogne meede populaarne taotlejate hulgas. Ootuspärasest väiksem huvi on olnud moderniseerimise meetme vastu, kuna abikõlblikud tegevused on piiratud. Kuigi määruse kohaselt on lubatud kalalaevade energia efektiivsuse suurendamine, on tegelikkuses tulenevalt abikõlblikkuse reeglitest nimetatud eesmärgi saavutamine praktiliselt võimatu. Meetme 1.4 puhul on aga taotlejate huvi olnud meetme vastu võrreldes eelmise programmeerimisperioodiga suurem. Meetme 1.5 rakendamine on kulgenud probleemideta, huvi meetme vastu on olnud sarnane võrreldes eelmise perioodiga, kuigi korraldusasutus prognoosis käesoleval perioodil suuremat huvi meetme vastu.

Meede 1.1 – riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks

Meetme eesmärk on tagada tasakaal kalalaevastiku püügivõimsuse ja kasutatavate kalavarude vahel. Toetust saab taotleda kalalaevade lammutamiseks või nende sihtotstarbe lõplikuks muutmiseks. Toetuse maksimaalne määr arvutatakse kalalaeva kogumahutavuse (GT) ja vanuse järgi (kalalaev peab olema vähemalt kümme aastat vana). Tegelik toetuse summa kujuneb vähempakkumise käigus.

2011. aastal uusi taotlusi vastu ei võetud. Kohtuotsuste alusel määrati toetus viiele projektile kogusummas 386 131 eurot. Neljal kalalaeval muudetakse sihtotstarvet ja veel üks kalalaev utiliseeritakse.

Tabel 6. Meetme 1.1 rakendamine maakondade lõikes aastal 2011

Taotleja tegevuskoha maakond	Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	2	111 855	111 855	83 891	0	0	0	0
IDA-VIRUMAA	0	0	0	0	2	164 491	164 491	123 368
LÄÄNEMAA	3	274 276	274 276	205 707	5	834 908	834 908	626 181
Kokku	5	386 131	386 131	289 598	7	999 399	999 399	749 549

Tabel 7. Meede 1.1 tegevuste lõikes aastal 2011

Tegevus	Määramine			Maksmine		
	Kalalae vade arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Kalalae vade arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Kalalaeva sihtotstarbe lõplik muutmise	4	233 775	233 775	4	682 551	682 551
Kalalaeva utiliseerimine	1	152 356	152 356	3	316 847	316 847
Kokku	5	386 131	386 131	7	999 399	999 399

2011. aastal maksti välja 999 399 eurot toetust (vt tabel 6), millest 316 847 eurot läks kalalaevade utiliseerimiseks ning 682 551 euroga toetati kalalaevade sihtotstarbe lõplikku muutmist (vt tabel 7).

31.12.2011 seisuga on 18 projekti lõplikult välja makstud.

Kokku on perioodil 2007-2011 meetme 1.1 projekte toetatud 5 928 136 euroga, millest 4 446 102 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

Aruandeaastal viidi läbi 10 kohapealset kontrolli, mille käigus meetme nõuetele mittevastavust ei tuvastatud.

Korraldusametuse hinnangul oli meetme raames taotlemine aktiivne ning võib prognoosida, et kõik heakskiidetud projektid ka lõpetatakse.

Meede 1.3 – kalalaeva pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus

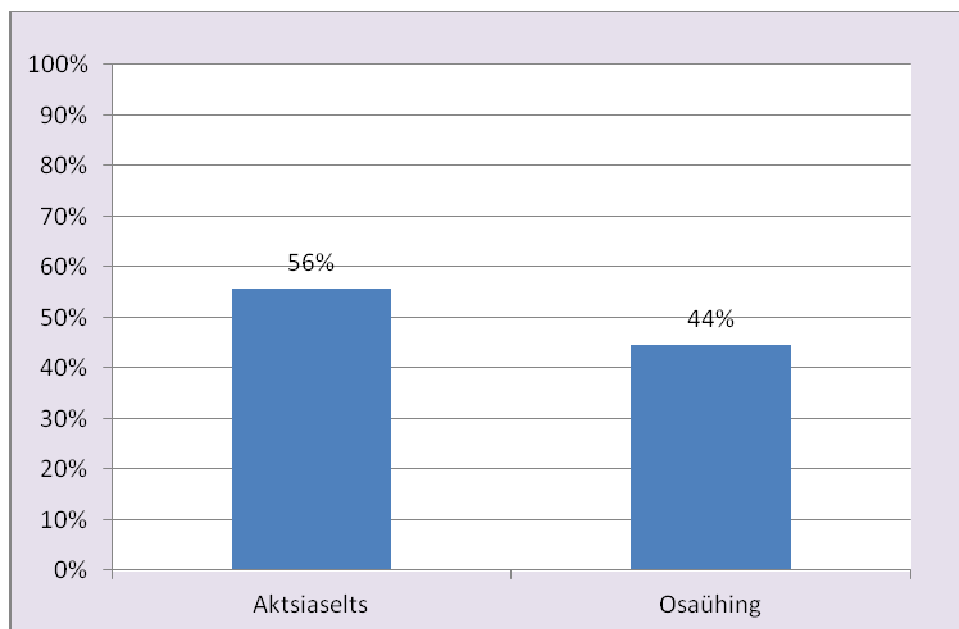
Meetme eesmärk on soodustada investeeringuid kalalaevastikku, mis on suunatud kütusesäästlikkuse tõstmisele, keskkonna- ja laevaohutustingimuste parandamisele ning püügivahendite selektiivsuse ja töötingimuste parandamisele.

Aruandeaastal oli meetme 1.3 raames avatud üks taotlusvoor ajavahemikul 10.01.2011 – 07.02.2011. Toetust taotles 11 ettevõtjat (esitati 18 taotlust) kogusummas 740 906 eurot (vt tabel 8). Esitatud taotluste arv suurenes võrreldes 2010. aastaga (6 taotlust), kuid jääb alla 2009. aasta taotlusvoorule (34 taotlust).

Tabel 8. Meetme 1.3 rakendamine maakondade lõikes aastal 2011

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	5	539 604	215 830	5	499 675	199 859	149 895	5	109 174	43 667	32 751
HIIUMAA	6	483 675	193 470	6	477 471	190 988	143 241	8	528 859	211 544	158 658
IDA-VIRUMAA	1	227 028	90 811	1	225 118	90 047	67 535	1	197 384	78 954	59 215
LÄÄNEMAA	2	421 913	168 765	2	402 132	160 853	120 640	2	57 104	21 700	16 275
PÄRNUMAA	1	69 350	27 740	1	67 210	26 884	20 163	0	0	0	0
SAAREMAA	3	110 722	44 289	3	49 105	19 642	14 731	1	108 151	43 261	32 445
Kokku	18	1 852 292	740 906	18	1 720 711	688 274	516 205	17	1 000 672	399 125	299 343

Sarnaselt 2010. aasta taotlusvooruga esitati ka 2011-ndal aastal enamus taotlusi aktsiaseltside poolt (vt joonis 1).

Joonis 1. Meetme 1.3 esitatud taotluste % taotlejate ettevõtlusvormide lõikes

Aruandeaastal kiideti heaks 18 taotlust kogusummas 688 274 eurot, mille abil planeeritakse teostada investeeringuid 1 720 711 euro ulatuses (vt tabel 8). Toetuse abil planeeritakse moderniseerida 18 kalalaeva, neist 6 said moderniseerimise toetust esimest korda käesoleva perioodi jooksul.

Maakondade lõikes suurim summa läks Harjumaal tegutsevatele laeva omanikele – kokku 199 859 eurot. Tegevuste lõikes suurima summaga toetati peatekil paikneva seadme ostmist ja paigaldamist kokku 120 521 euroga (vt tabel 9).

Tabel 9. Meede 1.3 tegevuste lõikes aastal 2011

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Laevakeretöö	13	311 312	124 523	10	292 328	116 930	8	261 873	104 748
Peamasina ümberehitamine	4	105 543	42 216	3	78 226	31 289	3	215 537	86 214
Elektri-, ballasti- ja sanitaarsüsteemi ümberehitus	6	22 862	9 144	3	20 332	8 132	2	2 900	1 160
Päästevahendi (päästepaat, -vest, signaalrakett jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	2	4 510	1 804	2	4 510	1 804	1	2 550	1 020
Tuletõrje- ja avariivarustuse (tuletõrjepump, -voolik, häiresüsteem jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sidevahendi ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	4	7 123	2 849	4	7 123	2 849	2	2 173	869
Navigatsioonisüsteemi ja selle juurde kuuluva tarkvara (asukoha määramise seadme, kompassi, arvuti, elektroonilise kaardi jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	11	175 649	70 259	10	167 444	66 977	6	82 898	33 159
Selektiivse püügivahendi ostmine ja kapitalirent	8	95 252	38 101	6	76 807	30 723	5	64 524	24 668
Muude kalalaeva seadmete ostmine, kapitalirent, vahetamine ja ümberehitamine	27	89 874	35 943	24	82 910	33 158	8	39 722	15 889
Laeva olmeruumi (meeskonnaruum jms) ümberehitus	2	9 510	3 804	1	8 900	3 560	0	0	0

Kala käitlemiseks ja säilitamiseks vajaliku seadme ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	7	302 081	120 832	5	281 537	112 615	2	117 738	47 095
Peatekil paikneva seadme (vints, tõstuk, ankruseade jms) ostmine, kapitalirent, paigaldamine ja ümberehitamine	9	302 596	121 038	9	302 596	121 038	4	125 730	50 292
Peatekil asuva tekiehitise ümberehitus	2	18 968	7 587	2	18 968	7 587	1	1 360	544
Masinaruumi ümberehitus	2	26 860	10 744	1	21 008	8 403	1	20 357	8 143
Masinaruumi seadmete, süsteemide või abimehhanismide ostmine, kapitalirent ja vahetamine	10	201 941	80 776	9	200 168	80 067	2	63 311	25 324
Peamasina ostmine, kapitalirent ja vahetamine	3	176 295	70 518	2	156 514	62 606	0	0	0
Taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenuse abikõlblik maksumus	3	1 917	767	2	1 341	536	0	0	0
Kokku	113	1 852 292	740 906	93	1 720 711	688 274	45	1 000 672	399 125

2011. aastal maksti välja 399 125 eurot toetust (vt tabel 8 ja 9). 31.12.2011 seisuga on lõplikult välja makstud 21 projekti.

Kokku on perioodil 2007-2011 meetme 1.3 raames välja makstud 1 520 166 eurot toetust, millest 1 140 125 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

31.12.2011 seisuga jättis PRIA välja maksmata 251 115 eurot, seoses taotlejate osaliste loobumistega investeringu elluviimisest ning planeeritud tegevuste odavnemisega.

2011. aastal viidi läbi 11 kohapealset kontrolli, mille käigus ei tuvastatud mittevastavust meetme nõuetele.

Aruandeaastal tehti toetuse tagasinõudmise otsus summas 6 489 eurot seoses investeringuobjekti mittesihipärase kasutamisega (taotleja müüs moderniseeritud kalalaeva enne järelevalve perioodi lõppu).

Korraldusasutuse hinnangul oli meetme heakskiitmise ja väljamaksmise protsess ootuspärane ning võib prognoosida, et heakskiidetud projektid viiakse ka lõpule. Antud meetme raames toetuse vähene taotlemine on seotud ka meetme abikõlblike kulude piirangutega, mis tulenevad Euroopa Kalandusfondi määrusest.

Meede 1.4 – väikesemahuline rannapüük

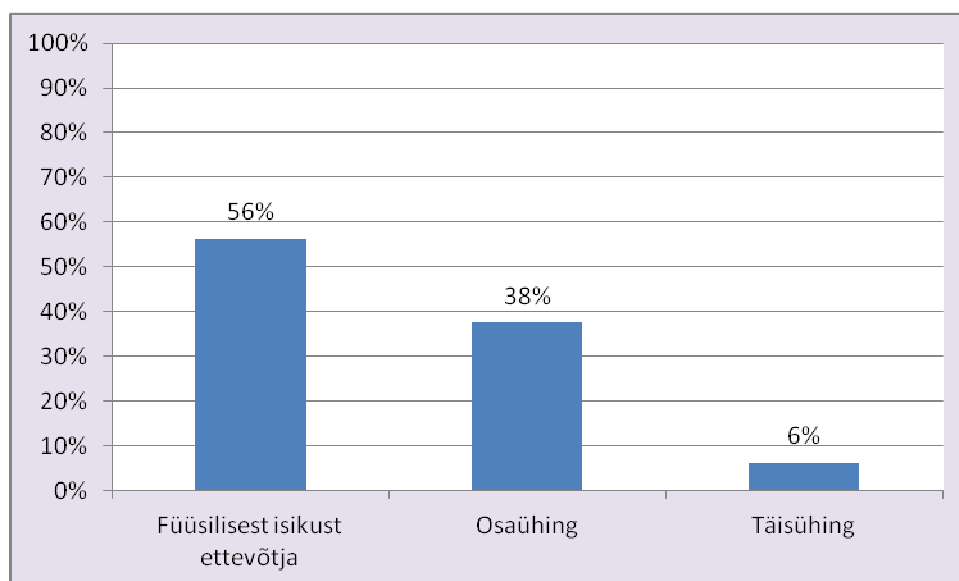
Meetme eesmärk on soodustada investeeringuid kalalaevastikku, mis on suunatud kütusesäästlikkuse tõstmisele, keskkonna- ja laevaohutustingimuste parandamisele ning püügivahendite selektiivsuse ja töötingimuste parandamisele.

Aruandeaastal oli meetme 1.4 raames avatud üks taotlusvoor ajavahemikul 10.01.2011 – 31.01.2011. Toetust taotles 24 ettevõtjat (esitati 32 taotlust) kogusummas 239 181 eurot (vt tabel 10). Enim taotlusi esitasid Pärnumaal tegutsevad kalurid – 16.

Tabel 10. Meetme 1.4 rakendamine maakondade lõikes aastal 2011

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HIUMAA	6	27 072	15 841	6	27 072	15 841	11 881	8	60 369	35 946	26 959
IDA-VIRUMAA	3	7 198	4 319	3	7 198	4 319	3 239	1	2 179	1 308	981
LÄÄNEMAA	5	65 057	39 032	5	60 373	36 222	27 167	6	87 426	52 456	39 342
LÄÄNE-VIRUMAA	0	0	0	0	0	0	0	1	3 727	2 236	1 677
PÄRNUMAA	16	288 618	172 685	16	288 156	172 408	129 306	30	389 551	233 600	175 200
SAAREMAA	2	12 174	7 305	0	0	0	0	3	10 848	6 509	4 882
Kokku	32	400 119	239 181	30	382 799	228 790	171 592	49	554 102	332 054	249 040

Üle poole taotlustest olid esitatud FIE-de poolt (vt joonis 2).

Joonis 2. Meetme 1.4 esitatud taotluste % taotlejate ettevõtlusvormide lõikes

Toetus määrati 30 taotlusele kokku summas 228 790 eurot, mille abil planeeritakse teha investeeringuid 382 799 euro ulatuses. Maakondade lõikes suurim summa eraldati Pärnumaale – kokku 172 408 eurot (vt tabel 10). Tegevuste lõikes suurima summaga toetati selektiivse püügivahendi ostmist ja kapitalirenti – kokku 84 792 euroga (vt tabel 11).

Tabel 11. Meede 1.4 tegevuste lõikes aastal 2011

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Laevakeretöö	11	62 082	37 202	10	53 363	31 971	24	130 105	77 894
Elektri-, ballasti- ja sanitaarsüsteemi ümberehitus	5	1 623	969	4	1 396	832	2	783	465
Selektiivse püügivahendi ostmise ja kapitalirent	12	142 408	84 792	12	142 408	84 792	14	146 996	88 064
Hülgekindla püügivahendi ostmise, kapitalirent	2	16 187	9 712	2	16 187	9 712	2	14 372	8 623
Nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artikli 25 lõike 6 punkti e nõuetele vastava püügivahendi ümberehitamine	6	14 530	8 624	5	11 074	6 550	4	6 622	3 926
Mootoriruumi ümberehitus	3	1 365	819	3	1 365	819	11	3 739	2 243
Mootoriruumi seadmete, süsteemi või abimehhanismi ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	8	52 955	31 773	6	48 525	29 115	15	54 567	32 740
Kalalaeva mootori ümberehitus	2	8 136	4 882	2	8 136	4 882	4	21 442	12 865
Kalalaeva mootori ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	9	35 000	20 931	9	35 000	20 931	15	78 042	46 773
Muu kalalaeva seadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	5	11 980	7 188	5	11 980	7 188	12	24 675	14 805
Kala säilitamiseks kasutatava ruumi ümberehitus	5	1 870	1 122	5	1 870	1 122	11	5 302	3 181
Kala säilitamiseks vajaliku seadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tekiehitise ümberehitus	4	26 574	15 944	4	26 574	15 944	12	36 437	21 862
Päästevahendi (päästepaat, -vest,	12	13 493	8 092	11	13 466	8 076	8	12 675	7 605

signaalrakett jms)									
Tuletõrje- ja avariivarustuse (tuletõrjepump, - voolik, häiresüsteem jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	3	62	38	3	62	38	2	82	49
Sidevahendi ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Navigatsioonisea dme ja selle juurde kuuluva tarkvara (asukoha määramise seadme, kompassi, arvuti, elektroonilise kaardi jms) ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	13	7 979	4 780	11	7 517	4 503	9	10 269	6 162
Tegevuse elluviimisega kaasneva projekteerimistö ö	0	0	0	0	0	0	1	128	77
Taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenuse abikõlblik maksumus	19	3 876	2 315	19	3 876	2 315	25	5 285	3 171
Kokku	119	400 119	239 181	111	382 799	228 790	174	554 102	332 054

2011. aastal maksti meetme 1.4 raames välja toetust 332 054 eurot (vt tabel 10 ja 11).

Kokku on perioodil 2007-2011 meetme 1.4 raames välja makstud 631 484 eurot toetust, millest 473 612 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

31.12.2011 seisuga on lõplikult välja makstud 78 taotlust. Üks taotleja on loobunud investeeringu teostamisest täies ulatuses.

31.12.2011 seisuga on väljamakstavat toetuse summat vähendatud kokku 5 573 euro võrra. Peamised põhjused on investeeringu teostamisest loobumine, investeeringu odavnemine ning teostatud investeeringu mitteabikõlblikkus.

Teostati 43 kohapealset kontrolli, mille käigus tuvastati kaks meetme nõuetele mittevastavust – kontrollimise ajal puudus kalalaeval tehnilise ülevaatuse akt.

Aruandeaastal tehti kaks vaideotsust taotlejate kasuks.

Korraldusasutuse hinnangul oli taotlejate huvi meetme vastu võrreldes eelmise programmeerimisperioodiga 2004-2006 suurem. Kuid võrreldes rannakalurite arvuga on esitatud taotluste arv väike, mille põhjuseks on füüsilisest isikust ettevõtjate jätkuvalt raskendatud ligipääs laenuvahenditele. Korraldusasutuse hinnangul võib meetme 1.4 puhul tekkida oht, kus osa projekte võib sel põhjusel jääda ka ellu viimata. Samuti põhjust vähest huvi meetme vastu abikõlblike kulude piiratus ning toetusega seotud ebaproportsionaalsed nõuded.

Meede 1.5 – sotsiaalmajanduslikud meetmed

Meetme eesmärk on toetada kalureid kalapüügi lõpetamisel. Toetus on mõeldud laevapere liikmetele, kes kaotavad või on kaotanud töö Euroopa Kalandusfondi meetme 1.1 raames utiliseeritud või sihtotstarvet muutnud kalalaevadel koondamise tõttu.

Aruandeaastal tuli taotlusi esitada posti teel ajavahemikul 04.04.2011 – 11.04.2011. Taotlusvoor oli avatud kalalaevade „LY“, „MOLD“ ja „MARTSA“ laevapere liikmetele. 2011. aastal ei esitatud ühtegi taotlust.

Tabel 12. Meetme 1.5 rakendamine maakondade lõikes 2011. aastal

Taotleja tegevuskoha maakond	Määramine			Maksmine		
	Taotluste arv	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	0	0	0	0	0	0
HIIUMAA	1	10 000	7 500	1	10 000	7 500
IDA-VIRUMAA	0	0	0	0	0	0
LÄÄNEMAA	8	80 000	60 000	15	150 000	112 500
Kokku	9	90 000	67 500	16	160 000	120 000

2011. aastal tegi PRIA määramise otsused 2010. aastal vastuvõetud taotlustele. Üheksale kalurile määrati toetust kokku 90 000 eurot (vt tabel 12).

Toetus makstakse välja pärast seda, kui laev, mille pardal taotleja töötas, on lõplikult püügilt kõrvaldatud ja kalalaevade registrist kustutatud. Toetuse saajaga peab olema lõpetatud meretööleping koondamise tõttu. Nimetatud hüvitis võimaldab töö kaotanud laevakaluritel alustada oma ettevõtlusega või osaleda ümberõppes

Aruandeaastal maksti välja 160 000 eurot toetust 16-le toetuse saajale (vt tabel 12).

Kokku on perioodil 2007-2011 meetme 1.5 raames toetatud 59 kalurit kogusummas 590 000 eurot, millest 442 500 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

Korraldusasutuse hinnangul oli meede taotlejate hulgas populaarne ning seoses kahe taotleja toetusest loobumisega (kogusummas 20 000 eurot) 2012. aasta alguses, on kõik meetme 1.5 raames esitatud projektid lõpetatud.

II PRIORITEETNE SUUND – VESIVILJELUS, SISEVETE KALANDUS, KALANDUSTOODETE TÖÖTLEMINE JA TURUSTAMINE

Hinnang teise telje indikaatorite saavutamisele

2010. aasta kontrolltasemeks moderniseeritud sisevete laevade osakaalus kõikide registreeritud sisevete laevade seas on 15%. Kui tegelik saavutustase oli 2010. aasta lõpuks kõigest 1,4%, siis 2011. aasta lõpuks 5%. Korraldusametuse hinnangul ei ole kahjuks perioodi lõpu sihttaseme (40%) saavutamine kuigi reaalne ning kaalume sihttaseme korrigeerimist rakenduskavas.

Statistikaameti andmetel oli 2010. aastal vesiviljelustoodangu kasv mõnevõrra pidurdunud võrreldes 2009. aasta andmetega (2009. a – 971 t ning 2010. a – 764 t). 2011. aasta vesiviljelustoodangu maht on langenud 751 tonnini. Kuna Statistikaameti andmed ei võimalda hinnata toetuse mõju vesiviljelustoodangu kasvule, on eraldi välja toodud näitaja „maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kasvanduse ehitusprojektile”. Maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kõikidele kasvanduse ehitusprojektidele, millele on toetus määratud, on kokku 4468 tonni. Nendest on seisuga 31.12.2011 lõpetatud vaid 2 projekti (maksimaalne vesiviljelustoodang vastavalt kasvanduse ehitusprojektile 180 tonni).

Korraldusametuse hinnangul on vesiviljeluse investeringuprojektide elluviimist oluliselt takistanud laenuvahendite kättesaadavus ning seetõttu ei ole toetuse tulemusena realselt toimunud vesiviljelustoodangu mahu suurenemist.

Vesiviljelustoodangu väärtuse 2010. aasta kontrolltasemeks oli määratud kasv +5% võrreldes algtasemega (2,6 miljonit eurot). 2009. aasta väärtus oli Statistikaameti andmetel 2,9 miljonit eurot, mis ületas algtaseme enam kui 10% ulatuses. 2010. aasta andmete põhjal võis täheldada aga vesiviljelustoodangu väärtuse mõningast langust 2,6 miljoni euroni, mis oli seotud vesiviljelustoodangu kasvu pidurdumisega 2010. aastal seoses erakordselt kuuma suvega, mille tulemusena hukkus vesiviljelusettevõtetes massiliselt kala. Vesiviljeluse tootmistsükli pikaajalise iseloomu tõttu avaldasid 2010. aasta tagasilöögid mõju ka 2011. aasta tulemustele, mil vesiviljelustoodangu väärtus jäi 1,7 miljoni euro tasemele.

Töödeldud kalandustoodete väärtuse 2010. aasta kontrolltasemeks on prognoositud kasvuks +10% võrreldes algtasemega (106 miljonit eurot). 2010. aasta töödeldud kalandustoodete väärtus Statistikaameti andmetel oli 120 miljonit eurot, mis ületas prognoosi, ulatudes 13%-lise kasvuni. 2011. aasta vastav näitaja on 129 miljonit eurot, mis ületab töödeldud kalandustoodete väärtusele seatud perioodi lõpu sihttaseme (+15%), ulatudes ligikaudu 22%-ni.

Hinnang teise telje rakendamisele

Kokkuvõtteks võib öelda, et teise telje rakendamine on läinud ootuspäraselt, kõik planeeritud meetmed on rakendatud.

Vesiviljeluse meetme puhul võib öelda, et taotlejate huvi on olnud suur, kuid meetme rakendamisel on oluline osa olnud üldisel majanduskriisil. Paljud taotlejad on uued alustavad ettevõtted, kellel puudub eelnev rahavoog. Kuna pankadel puudub vesiviljelussektori analüüsi- ja riskihindamisvõime ning kindlustusfirmad Eestis ei paku kalade kindlustamise võimalust, mis tõstab projektide riski pankade jaoks märgatavalt, siis paljud projektid on jäänud teostamata, sest pole saanud pankade poolset finantseeringut. Vesiviljelusettevõtete investeerimisvõimekuse suurendamiseks on korraldusasutus välja töötamas laenuinstrumenti. Lisaks kaalub korraldusasutus võimalust hakata rakendama väljamaksete teostamist osaliselt tasutud kuludokumentide alusel.

Sisevete kalanduse toetuse meetme rakendamine on olnud siiani tagasihoidlik (eelmisel programmeerimisperioodil oli taotlejate huvi märgatavalt suurem). Teatud sarnasusi võib märgata võrreldes meetmega 1.4 – ka sisevete kalanduse investeeringud on suhteliselt vähemahukad ning toetuse taotlemine võib osutuda kaluritele koormavaks.

Meetme 2.3 rakendamine on kulgenud väga hästi – võrreldes eelmise programmeerimisperioodiga on taotlejate huvi olnud märgatavalt suurem antud meetme vastu.

Meede 2.1 – vesiviljeluse investeeringutoetus

Meetme eesmärk on vesiviljeluse tootmishaitude suurendamine, kasutades selleks kaasaegseid ja keskkonnasõbralikke tehnoloogiaid. Toetust saab taotleda uue vesiviljeluskasvanduse püstitamiseks või olemasoleva vesiviljeluskasvanduse rekonstrueerimiseks või laiendamiseks.

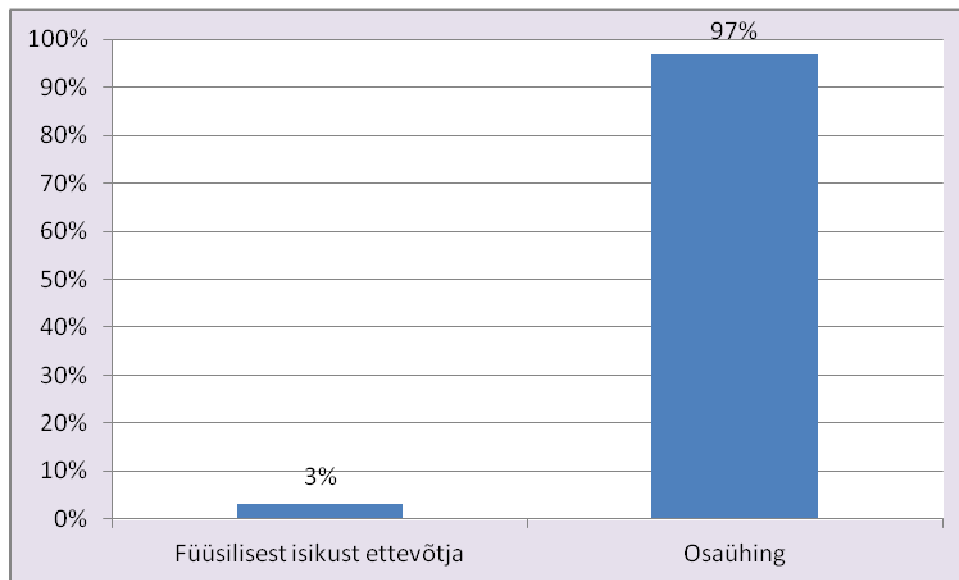
Taotluste vastuvõtt toimus ajavahemikul 06.06.2011- 01.08.2011. Aruandeaasta taotlusvooru eelarve oli 5 112 932 eurot. Toetust taotlesid 32 ettevõtjat kogusummas 11 151 743 eurot (vt tabel 13). Võrreldes esimese taotlusvooriga lisandus 2011. aastal 17 uut taotlejat. Kõik esitatud taotlused saatis PRIA vesiviljeluse erialaekspertiisi ja 30 ehitust puudutavat taotlust saadeti ehitusekspertiisi.

Tabel 13. Meetme 2.1 rakendamine maakondade lõikes aastal 2011

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	2	1 566 811	639 116	1	340 209	127 795	95 846	0	0	0	0
HIUMAA	1	1 371 775	511 293	1	1 209 803	450 922	338 192	0	0	0	0
IDA-VIRUMAA	1	10 650	5 325	1	10 650	5 325	3 994	0	0	0	0
JÕGEVAMAA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JÄRVAMAA	2	1 732 158	696 397	1	1 262 024	473 780	355 335	0	0	0	0

LÄÄNEMAA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LÄÄNE-VIRUMAA	2	2 692 033	1 022 586	0	0	0	0	0	0	0	0
PÕLVAMAA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PÄRNUMAA	3	3 402 853	1 481 924	1	1 369 088	510 006	382 504	1	428 107	214 053	160 540
RAPLAMAA	1	102 416	45 985	1	101 916	45 760	34 320	0	0	0	0
SAAREMAA	10	6 872 069	3 064 458	6	3 574 316	1 570 282	1 177 712	4	2 249 151	710 035	532 526
TARTUMAA	7	12 112 158	2 657 450	5	4 166 857	1 426 470	1 069 852	2	63 374	28 666	21 500
VALGAMAA	0	0	0	0	0	0	0	2	521 759	260 880	195 659
VILJANDIMAA	3	2 612 973	1 027 209	2	1 288 329	502 591	376 944	0	0	0	0
VÕRUMAA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	32	32 475 897	11 151 743	19	13 323 193	5 112 932	3 834 699	9	3 262 391	1 213 634	910 225

Valdav enamus taotlusi esitati osäühingute poolt (vt joonis 3).

Joonis 3. Meetme 2.1 esitatud taotluste % taotlejate ettevõtlusvormide lõikes

Seoses taotlusvooru eelarve ületamisega määrati toetus hindepunktide alusel koostatud paremusjärjestuse alusel. Toetus määrati 19 ettevõtjale kogusummas 5 112 932 eurot, mille abil planeeritakse teostada investeeringuid 13 323 193 euro ulatuses (vt tabel 13). Maakondade lõikes suurimad summad eraldati Saaremaal ja Tartumaal tegutsevatele ettevõtjatele – vastavalt 1 177 712 ja 1 069 852 eurot. Tegevuste lõikes toetati enim vesiviljelusehitise püstitamist – 2 570 437 euroga, ning vesiviljeluse ehitise juurde kuuluva seadme ostmist, liisimist ja paigaldamist – kokku 1 378 279 euroga (vt tabel 14).

Rahuldamata jäeti seitse taotlust – kahel korral oli tegemist puudulike andmetega, neljal korral ei olnud planeeritav investeering abikõlblik ning üks taotlus jäi toetusest ilma eelarve vahendite nappuse tõttu.

Tabel 14. Meede 2.1 tegevuste lõikes aastal 2011

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Vesiviljelusehitise püstitamine	28	13 789 435	5 018 584	11	7 124 620	2 570 437	7	1 592 791	589 281
Veepuhastusehitise rajamine	2	182 022	81 877	1	34 750	12 945	1	1 802	901
Veepuhastusehitise rekonstrueerimine, laiendamine ja tehnosüsteemide muutmine	2	85 865	38 696	1	26 965	10 129	0	0	0
Veepuhastusehitise juurde kuuluva seadme ostmine, liisimine ja paigaldamine	2	2 220 400	206 174	0	0	0	0	0	0
Vesiviljelusehitise juurde kuuluva valvesteemi ostmine, liisimine ja paigaldamine	8	47 787	22 771	3	14 881	7 027	0	0	0
Veovahendi ostmine või liisimine vesiviljelusettevõtte siseveoks	7	157 212	70 776	3	74 775	29 818	0	0	0
Omanikujärelevalve tegemise kulud	8	57 581	23 838	6	46 476	18 285	0	0	0
"Kalandusturu korraldamise seaduse" § 19'8 lõike 3 punktis 11 toodud kohustuse täitmisega kaasnevad kulud	3	369	165	3	369	165	0	0	0
Vesiviljelusehitise rekonstrueerimine, laiendamine ja tehnosüsteemide muutmine	19	5 411 851	2 323 580	8	1 127 961	512 554	3	367 682	165 808
Vesiviljelusehitise juurde kuuluva seadme ostmine, liisimine ja paigaldamine	32	7 703 529	2 337 482	16	3 384 480	1 378 279	10	1 230 059	423 884
Vesiviljelusehitise juurde kuuluva juhtimissüsteemi ostmine, liisimine ja paigaldamine	12	1 246 943	388 544	7	903 203	347 909	1	18 139	7 801
Kalakasvatussumba ostmine, liisimine ja paigaldamine	2	615 900	267 249	0	0	0	0	0	0
Plastikbasseini ostmine, liisimine ja paigaldamine	8	600 450	218 863	5	407 202	153 997	1	44 824	22 412
Kalakasvatussumba hooldamise seadme ostmine, liisimine ja paigaldamine	1	77 800	38 900	0	0	0	0	0	0
Kalakasvatussumba teeninduspaadi ostmine või liisimine	2	49 500	21 945	0	0	0	0	0	0
Veokonteineri (koos vajalike seadmetega) ostmine, liisimine ja paigaldamine	3	22 740	10 722	2	6 140	2 422	1	1 598	799
Kavandatava tegevuse ja investeeringuobjektiga seotud projekteerimistöde	18	198 334	77 933	14	166 582	66 848	1	5 177	2 588

maksumus									
Kavandatava tegevuse ja investeringuobjekti projekteerimiseks vajaliku ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise uurimistöö ning hüdrogeoloogilise ja hüdroloogilise uuringu maksumus	3	1 922	910	2	1 522	710	0	0	0
Investeeringutoetuse taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenuse maksumus	5	4 159	1 684	4	3 267	1 405	1	320	160
Kavandatava investeringuga seotud keskkonnamõju hindamise maksumus	1	2 100	1 050	0	0	0	0	0	0
Kokku	166	32 475 897	11 151 743	86	13 323 193	5 112 932	26	3 262 391	1 213 634

Aruandeaastal maksti välja 1 213 634 eurot toetust (vt tabel 13 ja 14).

Kokku on perioodil 2007-2011 vesiviljelusettevõtteid toetatud 2 646 378 euroga, millest 1 984 783 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

Lõplikult on 2011.a lõpu seisuga väljamakstud kaks projekti.

31.12.2011 seisuga jättis PRIA välja maksmata 2 713 eurot kuna investering oli teostatud enne 01.01.2008.

Teostati 39 kohapealset kontrolli, mille käigus tuvastati 16 nõuetele mittevastavust – teostatud tööd ei ühtinud tööde mahtude ja maksumuste aktiga, taotlejal puudus kehtiv vee erikasutusluba, hinnapakkumised ei olnud võrreldavad ja piisavalt detailsed, puudus põhiprojekt või ehitusluba jne.

Aruandeaastal oli üks kohtulahend. Taotleja vaidlustas PRIA otsuse jätta toetus maksmata, kuna ekspertiisi käigus selgus, et osa teostatud töödest ei olnud abikõlblik. Tartu Halduskohus rahuldab taotleja kaebuse, PRIA kaebas juhtumi edasi II astme kohtusse. Tartu Ringkonnakohus rahuldab PRIA kaebuse. Riigikohus ei võtnud taotleja kassatsioonikaebust menetlusse.

Madal väljamaksete tase (31.12.2011 seisuga on väljamakseid teostatud kokku 12 projektile) on seotud asjaoluga, et vesiviljeluses tegutsevad peamiselt mikro- või väikese suurusega ettevõtjad, kelle jaoks laenuvahendite kättesaadavus on oluliselt halvem võrreldes kalatööstustega, kus on valdavalt keskmise suurusega ettevõtted. Paljud taotlejad vesiviljelussektoris on uued alustavad ettevõtted, samas kui kalatöötlemissektoris on taotlejad enamasti juba olemasolevad tegutsevad ettevõtted. Kuna pankadel puudub vesiviljelussektori

analüüsi- ja riskihindamisvõime ning kindlustusfirmad Eestis ei paku kalade kindlustamise võimalust, mis tõstab projektide riski pankade jaoks märgatavalt, siis paljud projektid on jäänud teostamata, sest pole saadud pankade poolset finantseeringut. Võib tekkida oht, et osad vesiviljeluse projektid võivad jääda lõpetamata.

Meede 2.2 – sisevete kalanduse toetus

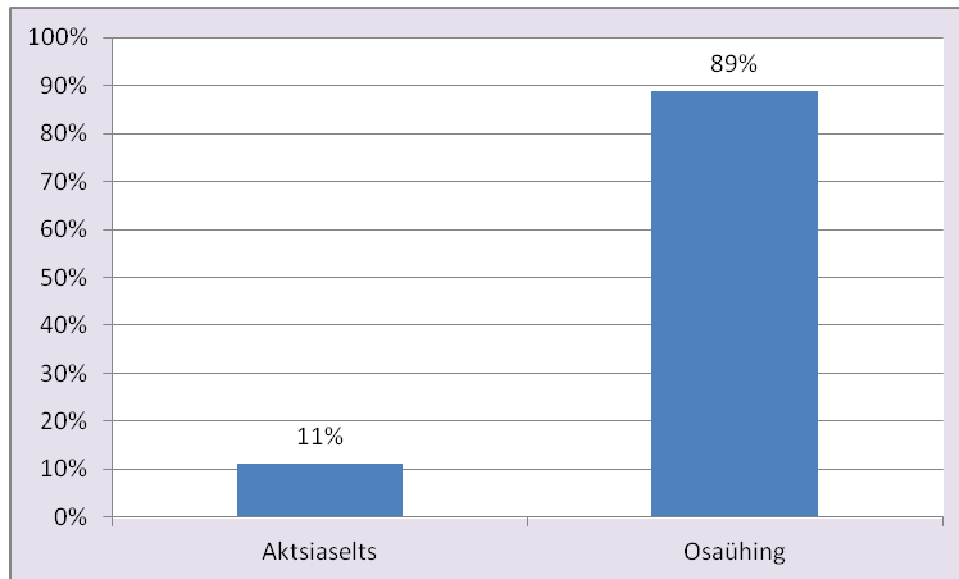
Meetme eesmärk on soodustada investeeringuid sisevete kalandusse, kalalaevastikku ja seadmetesse, mis on suunatud kütusesäästlikkuse tõstmisele, keskkonna- ja laevaohutustingimuste parandamisele ning püügivahendite selektiivsuse ja töötingimuste parandamisele.

Taotluste vastuvõtt toimus ajavahemikul 10.01.2011-31.01.2011. Kokku esitati 27 taotlust viiest maakonnast kogusummas 309 490 eurot (vt tabel 15). Võrreldes esimese taotlusvooriga kasvas 2011. aastal taotluste arv 2,7 korda, kuid taotlusvooru eelarvest (639 116 eurot) oli kaetud vaid 48%.

Tabel 15. Meetme 2.2 rakendamine maakondade lõikes aastal 2011

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	4	178 110	106 866	4	165 330	99 198	74 399	2	10 670	6 402	4 802
IDA-VIRUMAA	3	67 515	40 509	2	18 720	11 232	8 424	4	122 832	73 699	55 274
JÕGEVAMAA	12	109 350	65 609	11	75 927	45 555	34 166	7	47 886	28 731	21 548
TARTUMAA	6	141 250	84 750	6	141 250	84 750	63 563	4	100 950	60 570	45 428
VILJANDIMAA	2	19 594	11 756	2	19 274	11 564	8 673	1	2 114	1 268	951
Kokku	27	515 819	309 490	25	420 501	252 299	189 224	18	284 452	170 671	128 003

Valdav enamus taotlustest esitati osäühingute poolt (vt joonis 4)

Joonis 4. Meetme 2.2 esitatud taotluste % taotlejate ettevõtlusvormide lõikes

Toetus määrati 25 taotlusele kogusummas 252 299 eurot (vt tabel 15). Tegevuste lõikes eraldati enim toetust laevakeretööde tegemiseks – kokku 95 910 eurot (vt tabel 16).

Rahuldamata jäeti kaks taotlust, kuna kalalaevad ei vastanud meetme määruses sätestatud nõuetele.

Tabel 16. Meede 2.2 tegevuste lõikes aastal 2011

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Laevakeretöö tegemine	9	172 630	103 578	7	159 850	95 910	6	44 306	26 584
Selektiivse püügivahendi ostmine ja kapitalirent	19	125 504	75 301	19	125 504	75 301	11	75 101	45 060
Mootoriruumi ümberehitus	0	0	0	0	0	0	1	2 748	1 649
Mootoriruumi seadme, süsteemi või abimehhanismi ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	3	6 600	3 960	3	6 600	3 960	4	20 003	12 002
Kalalaeva mootori ümberehitus	1	9 788	5 873	0	0	0	0	0	0
Kalalaeva mootori ostmine, kapitalirent ja paigaldamine	4	72 068	43 241	3	69 000	41 400	4	71 245	42 747
Muu kalalaeva seadme ostmine, kapitalirent, paigaldamine	6	87 641	52 584	4	28 740	17 244	3	22 718	13 631

Kala säilitamiseks kasutatava ruumi ümberehitus	0	0	0	0	0	0	1	10 226	6 136
Tekiehitise ümberehitus	4	22 919	13 751	3	15 500	9 300	4	24 390	14 634
Päästevahendi (päästepaat, -vest, signaalrakett jms) ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	4	704	422	2	384	230	1	64	38
Sidevahendi ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	2	720	432	2	720	432	2	720	432
Navigatsiooniseadme ja selle juurde kuuluva tarkvara (asukoha määramise seade, kompass, arvuti, elektrooniline kaart jms) ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	9	13 427	8 056	8	11 893	7 135	6	10 882	6 529
Taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenuse abikõlblik maksumus	8	3 819	2 291	6	2 310	1 386	5	2 050	1 230
Kokku	69	515 819	309 490	57	420 501	252 299	48	284 452	170 671

Aruandeaastal maksti välja 170 671 eurot toetust (vt tabel 15 ja 16).

Kokku on perioodil 2007-2011 meetme 2.2 toetuse saajatele välja makstud 189 588 eurot toetust, millest 142 191 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

31.12.2011 seisuga on lõplikult välja makstud 22 projekti.

Teostati 26 kohapealset kontrolli, kus olulisi puudusi ei tuvastatud. Leitud puudused laeva ülevaatuse aktide osas olid kõrvaldatavad.

Meede 2.3 – investeeringud töötlemisse ja turustamisse

Meetme eesmärk on kalandustoodete või veetaimede töötlemise arendamine ja kaasajastamine, tootearenduse stimuleerimine, töötlemisest tuleneva keskkonnakoormuse vähendamine.

2011. aastal uusi taotlusi vastu ei võetud.

Tabel 17. Meetme 2.3 rakendamine maakondade lõikes aastal 2011

Taotleja tegevuskoha maakond	Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	2	459 610	229 805	172 354	11	5 062 948	2 210 705	1 658 029
IDA-VIRUMAA	0	0	0	0	1	243 931	121 966	91 474
JÕGEVAMAA	0	0	0	0	1	5 211	2 605	1 954
LÄÄNEMAA	0	0	0	0	4	555 009	257 503	193 127
PÄRNUMAA	0	0	0	0	5	755 229	359 269	269 451

SAAREMAA	0	0	0	0	6	3 118 100	1 393 937	1 045 452
TARTUMAA	0	0	0	0	3	203 759	101 880	76 410
VILJANDIMAA	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	2	459 610	229 805	172 354	31	9 944 188	4 447 864	3 335 897

Rahuldatud vaiete alusel kiideti täiendavalt heaks kaks 2010. aastal esitatud projekti kogusummas 229 805 eurot (vt tabel 17).

Tabel 18. Meede 2.3 tegevuste lõikes aastal 2011

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Käitlemise seadmete ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	3	390 839	195 420	48	3 604 845	1 684 004
Jäätmete käitlemise, kahjutustamise, tootmise kõrvalsaaduste käitlemise seadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	2	142 012	69 930
Jäätmete käitlemise, kahjutustamise, tootmise kõrvalsaaduste käitlemise ja tehnoloogilise liini ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jäätmekäitlusehitise ehitamine ja rekonstrueerimine	0	0	0	0	0	0	1	93 931	46 966
Töötlemiseks vajaliku ehitise, sh külm- ja laohoone ehitamine	0	0	0	0	0	0	1	302 489	123 757
Töötlemiseks vajaliku ehitise, sh külm- ja laohoone rekonstrueerimine	0	0	0	0	0	0	1	32 160	16 080
Laotõstuki ostmise või kapitalirent	0	0	0	1	21 170	10 585	15	326 031	150 711
Külmveoki ostmise või kapitalirent	0	0	0	0	0	0	2	161 761	67 542
Tehnoloogilise liini ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	14	4 289 968	1 870 073
Puhastusseadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	3	46 642	23 321	8	227 487	96 204
Külmatootmiseseadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	5	255 781	108 192
Veevarustusüsteemi ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	1	9 842	4 027
Energeetikasisüsteemi ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	1	46 528	19 036
Pakkeliini ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	6	291 086	123 147
Kvaliteedikontrolliks vajaliku seadme, sh	0	0	0	0	0	0	5	62 705	26 840

integreeritud infotehnoloogiaseadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine									
Paikse kütteseadme ostmise, kapitalirent ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	5	90 812	38 167
Kavandatava tegevuse ja investeringuobjektiga seotud projekteerimistööd	0	0	0	0	0	0	3	4 993	2 310
Kavandatava tegevuse ja investeringuobjekti projekteerimiseks vajalik ehitusgeoloogiline ja -geodeetiline uurimistöö	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investeeringutoetuse taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenus	0	0	0	1	959	479	2	1 758	879
Kokku	0	0	0	8	459 610	229 805	120	9 944 188	4 447 864

2011. aastal maksti välja 4 447 864 eurot toetust, mille abil teostati investeeringuid 9 944 188 euro ulatuses (vt tabel 17 ja 18).

31.12.2011 seisuga maksti lõplikult välja toetus 20 projektile. Üks taotleja on loobunud investeeringu teostamisest täies ulatuses.

Kokku on perioodil 2007-2011 kalatöötlemise ettevõtteid toetatud 9 542 919 euroga, millest 7 157 188 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

31.12.2011 seisuga jättis PRIA välja maksmata 691 202 eurot toetust. Peamine põhjus on loobumine investeeringu teostamisest kas osaliselt või täielikult.

Aruandeaastal teostati 26 kohapealset kontrolli, mille käigus meetme nõuetele mittevastavust ei tuvastatud.

2011. aastal PRIA tegi kaks vaideotsust taotlejate kasuks.

Korraldusametuse hinnangul oli meede taotlejate hulgas populaarne, mis viitab investeeringuvajadusele kalatöötlemissektoris. Võttes aluseks väljamaksete tempo, võib prognoosida, et enamus heakskiidetud projekte ka lõpetatakse (kalatöötlemissektoris tegutsevatel keskmise suurusega ja pika ajalooga ettevõtetel on parem ligipääs laenuvahendite kättesaadavusele).

III PRIORITEETNE SUUND – ÜHIST HUVI PAKKUVAD MEETMED

Hinnang kolmanda telje indikaatorite saavutamisele

Tootjaorganisatsioonide liikmete toodetud toodangu osakaalu kontrolltase oli 2010. aastaks määratud 37%, kuid tegelik saavutustase 2010. aastal oli lausa üle 90% (92,2%), mis ületas märgatavalt 2010. aasta kontrolltaseme ning samuti programmi lõpu sihttaseme (40%). Mõningane langus 2011. aasta vastava näitaja tulemuses (86%) on tingitud tootjaorganisatsioonide liikmete kalapüügikvootide osalisest kasutamata jätmisest raskete ilmastikuolude tõttu.

Tootjaorganisatsioonide loomine ning nendega liitumine on läinud üle ootuste hästi. Eesti on hetkel tunnustuse saanud 4 tootjaorganisatsiooni. Edukas tootjaorganisatsioonide loomine on hästi mõjunud ka meetme 3.1 (ühisinvesteeringud) rakendamisele.

Näitajat liikide arv, mille kudemisalade olukorda on parandatud, mõõdetakse lõpetatud projektide alusel. Kuna 2010. aasta lõpu seisuga ei olnud ühtegi lõpetatud projekti, jäi kontrolltase 2 saavutamata. 31.12.2011 seisuga on lõpetatud 1 projekt.

Eesti tööstuskalaliikide kudealade olukorda uuriva projekti tulemused selguvad alles 2013. a novembris. Korraldusametuse hinnangul on programmi lõpu sihttase (4 liiki) saavutamine reaalne.

Meetme 3.3 indikaator (Lossimiste protsentuaalne osakaal toetust saanud sadamates) on 31.12.2011 seisuga 0%, sest tegemist on ainsa kolmanda telje meetmega, mis ei olnud aruandlusperioodi lõpu seisuga veel rakendunud. Eesti Mereinstituut viis 2010. aastal läbi uuringu „Traallaevade poolt kasutatavat sadamate moderniseerimisvajaduse analüüs”. Uuringu eesmärgiks oli hinnata traalpüügiga seotud sadamate hetkeolukorda, arenguplaane ja investeeringuvajadusi ning sellega seonduvaid aspekte. Võttes arvesse uuringu tulemusi on välja töötatud meetme 3.3 „Kalasadamate investeeringutoetus” rakendamise määrus, mis jõustus 16.01.2012. Korraldusametuse hinnangul on programmi lõpuks seatud sihttaseme saavutamine reaalne.

Hinnang kolmanda telje rakendamisele

Kokkuvõtteks võib öelda, et kolmanda telje rakendamine on läinud ootuspäraselt, vaid üks meede oli 31.12.2011 seisuga veel rakendamata. Meetme 3.3 „Kalasadamate investeeringutoetus” määrus jõustus 16.01.2012 ning esimene taotlusvoor planeeritakse läbi viia 23.-25.07.2012.

Meede 3.1 “Ühistegevused” tegevuse “Ühisinvesteeringud” rakendamine on läinud üle ootuste hästi ning sellest annavad tunnistust ka aktiivselt toimivad tootjaorganisatsioonid, kuhu kuulub suurem osa Eesti püügisektoris tegutsevatest ettevõtetest.

Meetme 3.1.2 “Muud ühistegevused” raames on toetuste määramine toimunud plaanipäraselt, kuid vähene väljamaksete tase on seotud projektide pikaajalise iseloomuga. Sama võib öelda ka meetmete 3.2 „Veeloomastiku ja –taimestiku kaitse ja arendamine” ning 3.5 „Katseprojektid” kohta.

Meede 3.1 – ühisinvesteeringud

Meetme eesmärk on kalandustoodete kvaliteedi ning tarnete aastaringse stabiilsuse tõstmine läbi tootjaorganisatsioonide arendamise. Eestis tegutseb neli kalatoodete tootjate ühendust ehk tootjaorganisatsiooni. Eesti Kalapüügiühistu, Eesti Traalpüügi Ühistu ja Eesti Kutseliste Kalurite Ühistu koondavad Eesti suurimaid traalpüügifirmasid ning ühistute eesmärk on läbi erinevate turukorralduslike meetmete tagada oma liikmete toodangule võimalikult head turustustingimused. Püügisektoris tegutseva kolme Eesti tootjaorganisatsiooni 2011. aasta osatähtsus kogu Eesti kilu, räime ja tursa kogutoodangust oli kilu osas 89,1%, räime osas 85,7% ja tursa osas 41%.

Kalakasvatatajate Ühistu Ecofarm on ainus Eestis tegutsev tootjaorganisatsioon, mis omab tunnustust vesiviljelusvaldkonnas (tunnustatud 2010. a) ning tunnustust omatakse vikerforelli ja angerja osas.

2011. aastal toimus taotluste vastuvõtt ajavahemikul 13.09.2011-19.09.2011. Laekus kaks taotlust kogusummas 1 438 432 eurot (vt tabel 19). Mõlemad taotlused kiideti heaks summas 1 389 633 eurot. Suurim summa eraldati külmikveoki ostmiseks – 993 529 eurot (vt tabel 20)

Tabel 19. Meede 3.1 “Ühistegevused” tegevuse “Ühisinvesteeringud” rakendamine maakondade lõikes aastal 2011

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	1	1 159 809	869 857	1	1 094 745	821 058	615 794	1	3 116 806	2 097 551	1 573 163
LÄÄNEMAA	1	758 100	568 575	1	758 100	568 575	426 431	1	407 798	305 818	229 363
Kokku	2	1 917 909	1 438 432	2	1 852 845	1 389 633	1 042 225	2	3 524 604	2 403 369	1 802 526

Tabel 20. Meede 3.1 “Ühistegevused” tegevus “Ühisinvesteeringud” tegevuste lõikes aastal 2011

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Uue külm- ja laohoone ehitamine	0	0	0	0	0	0	2	354 931	240 978
Paikse kütteseadme ostmise ja paigaldamine	1	11 700	8 775	0	0	0	0	0	0
Eluskalaveoki ostmise	1	78 000	58 500	1	78 000	58 500	0	0	0
Külmikveoki ostmise	5	1 325 600	994 200	4	1 324 705	993 529	0	0	0
Laotõstuki ostmise	1	19 890	14 918	1	19 890	14 918	1	171 858	128 881
Olemasoleva külm- ja laohoone rekonstrueerimine	2	69 181	51 886	1	16 711	12 534	0	0	0
Tootmise kõrvalsaaduste käitlemise seadme ja tehnoloogilise liini ostmise ja paigaldamine	2	407 638	305 729	2	407 638	305 729	0	0	0
Kalandustoodete käitlemise seadme ja tehnoloogiliste liinide ostmise ja	0	0	0	0	0	0	1	1 899 090	1 278 051

paigaldamine									
Külmatootmiseseadme ostmine ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	2	1 024 587	699 861
Energeetikasisüsteemi ostmine ja paigaldamine	0	0	0	0	0	0	1	74 138	55 598
Pakkeliini ostmine ja paigaldamine	2	5 900	4 425	2	5 900	4 425	0	0	0
Toetatava tegevusega seotud projekteerimistöö maksumus	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toetatava tegevuse projekteerimiseks vajaliku ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise uurimistöö maksumus	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toetuse taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenuse maksumus	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	14	1 917 909	1 438 432	11	1 852 845	1 389 633	7	3 524 604	2 403 369

2011. aastal maksti välja 2 403 369 eurot toetust (vt tabel 19 ja 20).

Kokku maksti perioodil 2007-2011 alameetme 3.1.1 raames välja 7 502 996 eurot toetust, millest 5 627 247 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

31.12.2011 seisuga on kuuest määratud projektist kaks lõplikult väljamakstud ning neli projekti on pooleli.

Aruandeaastal teostati kaks kohapealset kontrolli, mille käigus meetme nõuetele mittevastavust ei tuvastatud.

Korraldusasutuse hinnangul on meede rakendunud ootuspäraselt ning kõik projektid ka lõpetatakse. Toetatud projektide tulemusena kujuneb välja logistiline võrgustik, mis võimaldab tagada püütud kala ühtlase kõrge kvaliteedi, mis omakorda suurendab tootjaorganisatsioonide konkurentsivõimet nii sise- kui ka välisurgudel.

Meede 3.1 - muud ühistegevused

Meetme eesmärgiks on säästlikum kalavarude kasutamine. Spetsiifilisteks eesmärkideks on selektiivsemate kalapüügivahendite arendamine, kalurite sissetulekute stabiilsemaks muutmine ning koostöö soodustamine kalandussektori erinevate huvigruppide vahel.

Aruandeaastal uusi taotlusi vastu ei võetud ning toetuse määramist ei toimunud.

Tabel 21. Meetme 3.1 “Ühistegevused” tegevuse “Muud ühistegevused” rakendamine maakondade lõikes aastal 2011

Taotleja tegevuskoha maakond	Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	1	150 534	150 534	112 900
Kokku	1	150 534	150 534	112 900

Tabel 22. Meetme 3.1 “Ühistegevused” tegevus “Muud ühistegevused” tegevuste lõikes aastal 2011

Tegevus	Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Kalavarude säästev majandamine ja säilitamine	1	150 534	150 534
Kokku	1	150 534	150 534

Maksti välja 150 534 eurot toetust (vt tabel 21 ja 22). 31.12.2011 seisuga maksti lõplikult välja kaks projekti.

Kokku perioodil 2007-2011 alameetme 3.1.2 raames on välja makstud 291 437 eurot, millest 218 578 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2)

Aruandeaastal kohapealseid kontrolle ei teostatud.

Meede 3.2 - veeloomastiku ja taimestiku kaitse ja arendamine

Meetme eesmärgiks on kalavarude loodusliku taastootmisvõime parandamine. Spetsiifilisteks eesmärkideks on kudealade ja kalakoelmute taastamine, hooldamine, laiendamine ja parendamine ning kunstkoelmute rajamine ja paigaldamine.

Aruandeaastal toimus taotluste vastuvõtt ajavahemikul 07.03.2011-09.03.2011.

Laekus 1 taotlus kogusummas 255 647 eurot (vt tabel 23). PRIA rahuldab taotluse ja määrab 255 647 eurot toetust euroopa angerja taasasustamiseks (vt tabel 24).

Tabel 23. Meetme 3.2 rakendamine maakondade lõikes aastal 2011

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	1	255 647	255 647	1	255 647	255 647	191 735	2	86 589	86 589	64 941
Kokku	1	255 647	255 647	1	255 647	255 647	191 735	2	86 589	86 589	64 941

Tabel 24. Meede 3.2 tegevuste lõikes aastal 2011

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Kalade ja sõõrsuude kudealade ja elupaikade taastamine, laiendamine ja parendamine	0	0	0	0	0	0	1	22 689	22 689
Taasasustamine, kui see on Euroopa Liidu õigusaktiga otseselt ette nähtud kaitsemeede	1	255 647	255 647	1	255 647	255 647	1	63 900	63 900
Kokku	1	255 647	255 647	1	255 647	255 647	2	86 589	86 589

Maksti välja 86 589 eurot toetust (vt tabel 23 ja 24).

31.12.2011 seisuga on lõplikult välja makstud üks projekt.

Teostati üks kohapealne kontroll, mis oli positiivne.

Meede 3.3 – kalasadamate investeeringutoetus

Meetme eesmärk on traalpüügi sektorile vajaliku kaasaegse sadamate võrgustiku arendamine. Spetsiifilisteks eesmärkideks on töötingimuste ja ohutuse parandamine kala lossimiseks kasutatavates sadamates, kalalaevade hooldamise ja varustamise tingimuste parandamine, samuti kalalossimisega seotud negatiivsete keskkonnamõjude vähendamine. Meetme 3.3 määrus jõustus 16.01.2012 ning esimene taotlusvoor planeeritakse läbi viia 23.-25.07.2012.

Meede 3.4 – uute turgude arendamine ja reklaamkampaniad

Meetme eesmärk on propageerida kalandustoodete tarbimist ja uusi tooteid ning leida kala- ja vesiviljelustoodetele uusi turuväljundeid.

2011. aastal võeti taotlusi vastu ajavahemikul 19.09.2011-23.09.2011.

Eesti Kalaliit esitas viis projekti, mille raames taotles 580 000 eurot toetust välismessidel osalemiseks (vt tabel 25 ja 26). PRIA rahaldas kõik taotlused samas summas.

Tabel 25. Meetme 3.4 rakendamine maakondade lõikes aastal 2011

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	5	580 000	580 000	5	580 000	580 000	435 000	7	366 778	366 778	275 084
JÕGEVAMAA	0	0	0	0	0	0	0	1	77 295	77 295	57 971
Kokku	5	580 000	580 000	5	580 000	580 000	435 000	8	444 073	444 073	333 055

Tabel 26. Meede 3.4 tegevuste lõikes aastal 2011

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Tarbija- ja turu-uuringu korraldamine	0	0	0	0	0	0	2	77 295	77 295
Messil või näitusel osalemine	5	580 000	580 000	5	580 000	580 000	7	366 778	366 778
Kokku	5	580 000	580 000	5	580 000	580 000	9	444 073	444 073

2011. aastal maksti välja 444 073 eurot toetust (vt tabel 25 ja 26).

Kokku maksti perioodil 2007-2011 meetme 3.4 raames välja 1 576 068 eurot, millest 1 182 051 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

31.12.2011 seisuga jättis PRIA seoses planeeritud tegevuse odavnemisega välja maksmata 5 970 eurot.

31.12.2011 seisuga on lõplikult väljamakstud 13 projekti.

Korraldusametuse hinnangul rakendus meede ootuspäraselt ning võib prognoosida, et kõik heakskiidetud projektid ka lõpetatakse.

Meede 3.5 – katseprojektid

Meetme eesmärgiks on toetada innovatsiooni kalandussektoris, saavutada kalavarude säästlikum kasutamine läbi uuenduslike tehnoloogiate ja meetodite.

2011. aastal uusi taotlusi vastu ei võetud, toetuse määramist ja väljamakseid ei toimunud.

IV PRIORITEETNE SUUND – KALANDUSPIIRKONDADE JÄTKUSUUTLIK ARENG

Hinnang neljanda telje indikaatorite saavutamisele

Kohalikes aktiivrühmades tegutsevate kalurite protsentuaalse osakaalu 2010. aasta kontrolltase oli 15% ning programmi lõpu sihttase 25%, mis ületati juba 2010. aastal, mil tegelik saavutustase oli 33%. 31.12.2011. a seisuga on kohalikes aktiivrühmades tegutsevate kalurite protsentuaalne osakaal tõusnud 35%-ni.

Samuti ületab ka aktiivrühmi moodustanud rannikuäärsete kalanduspiirkondade omavalitsuste kaasatus perioodi lõpu sihttaseme (40%) märgatavalt. 31.12.2011. a seisuga on aktiivrühmi moodustanud rannikuäärsete kalanduspiirkondade omavalitsuste kaasatus 67%.

Projektidega kaetud rannikuäärsete kalanduspiirkondade kohalike omavalitsuste protsentuaalne osakaal on 31.12.2011. a seisuga 34%. Kui 2010. aasta saavutustase (14%) jäi veidi alla 2010. aasta kontrolltaseme (20%), siis 2011. aastal ületati kontrolltase ning korraldusametuse hinnangul on perioodi lõpu sihttaseme (40%) saavutamine reaalne.

31.12.2011. a seisuga on kõik kalanduspiirkonnad kaetud arengustrateegiatega, millest lähtuvalt võib öelda, et perioodi lõpu sihttase (60%) on ületatud.

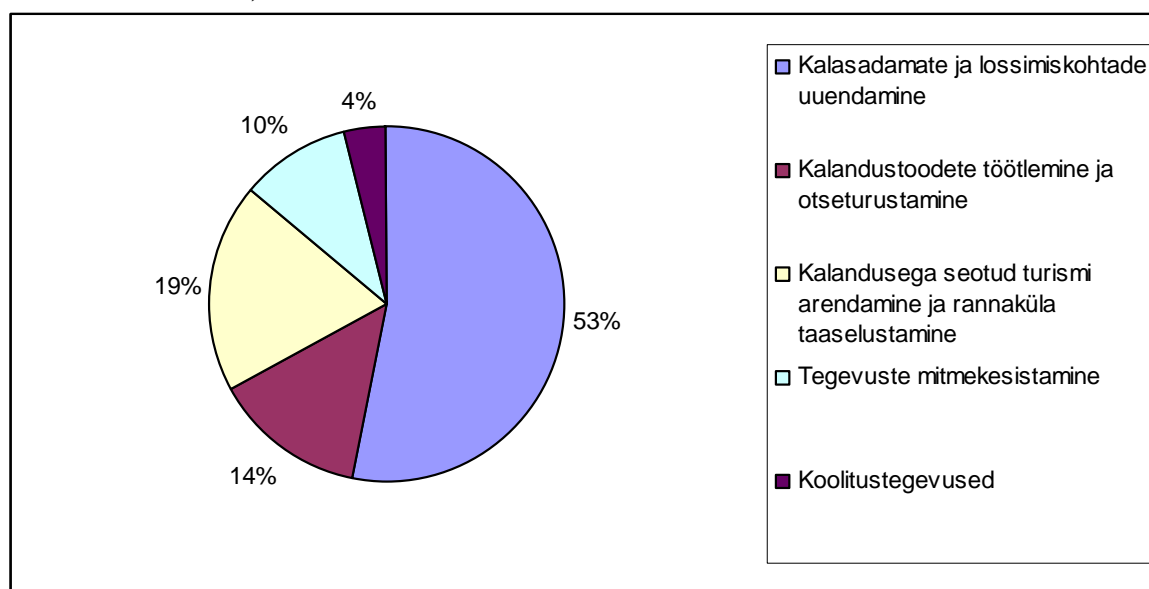
Hinnang neljanda telje rakendamisele

Meetme rakendamine on indikaatorite saavutustasemetega prognoose aluseks võttes hästi käivitunud ning rakendusprotsessi jooksul ei ole ka tagasilangusi tulemuste osas.

2011. aasta on olnud kalanduse tegevusgruppidele aktiivne projekti taotlusvoorude läbiviimise ja projektide menetlemise aeg. Võrreldes 2010. aastaga on suurenenud väikeettevõtjate toetamine rannapiirkondades, millele on kaasa aidanud nii kalanduse tegevusgruppide poolt toetatud ja korraldatud koolitused potentsiaalsetele taotlejatele kui ka muud teavitamise ja avalikustamisega seotud tegevused neljanda telje teemadel. Eriti on suurenenud FIE-de osakaal toetuse taotlemisel 9%-dilt 23%-ile ning osatüüpide puhul 32%-dilt 36%-ile.

Taotlemise aktiivsust tegevussuundade vahel võib pidada proportsionaalseks strateegiates toodud finantsprognoosidele (vt joonis 5).

Joonis 5: Toetussumma jaotus tegevussuundade vahel (kalanduspiirkondade summaarne toetus)

Allikas: Maamajanduse Infokeskus 2010

Kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamise ja turismi arendamise kui prognoositult kahe kõige finantsmahukama tegevussuuna taotlemine on võrreldes 2010. aastaga jätkuvalt aktiivne olnud ka 2011. aastal. Ootuspäraselt on neis tegevussuundades suurenenud väljamaksete osakaal. Loogilise jätkuna sadamatesse tehtud investeeringutele on tõusnud heakskiidetud (27 projekti) ja välja makstud (17 projekti) projektitoetuste arv kaladustoodete töötlemise ja otseturustamise tegevussuunas. Strateegiate põhjal finantseerimise prioriteetsuselt neljas tegevussuund, tegevuste mitmekesistamine, on 2011. aastal läbi teinud märgatava tegevuste kasvu, kus võrreldes 2010. aastaga (5 heaks kiidetud projekti) oli heaks kiidetud projektide arv 49 ja välja makstud projekte kogunes 2011. aastal 24, kui 2010. aastal oli neid kõigest 1. Viimane tegevussuund, koolitustegevused, on olnud stabiilne nii määrade kui väljamaksete osas.

Kalanduse tegevusgrupid on jätkuvalt aktiivsed kaasa rääkimas kohalikku arengut ja kogu sektorit puudutavates küsimustes ning on partnerorganisatsioonid riigile, esindades ranna- ja siseveete kalurkonna huve.

Meede 4.1 – kalanduspiirkondade säästev areng (tegevusgruppide toetus)

Meetme eesmärk on aidata kaasa rannakalanduspiirkondade majanduslikule ja sotsiaalsele arengule, arvestades piiratud kalavarudega.

Aruandeaastal uusi taotlusi vastu ei võetud. Kaheksale tegevusgrupile määrati täiendavalt strateegia rakendamiseks kokku 385 336 eurot toetust (vt tabelid 27 ja 28).

Tabel 27. Meetme 4.1 (tegevusgruppide toetus) rakendamine maakondade lõikes aastal 2011

Taotleja tegevuskoha maakond	Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	1	50 350	50 350	37 762	0	0	0	0
HIUMAA	1	53 724	53 724	40 293	1	53 864	53 864	40 398
JÕGEVAMAA	1	62 314	62 314	46 735	1	60 618	60 618	45 463
LÄÄNEMAA	1	40 016	40 016	30 012	1	60 121	60 121	45 090
LÄÄNE-VIRUMAA	1	37 542	37 542	28 156	1	70 858	70 858	53 143
PÄRNUMAA	1	44 769	44 769	33 577	1	43 670	43 670	32 753
SAAREMAA	1	59 783	59 783	44 837	1	71 151	71 151	53 363
VILJANDIMAA	1	36 839	36 839	27 629	1	56 624	56 624	42 468
Kokku	8	385 336	385 336	289 002	7	416 906	416 906	312 678

Tabel 28. Meede 4.1 (tegevusgruppide toetus) eelarved piirkondade lõikes aastal 2011

Piirkond	Tegevusgrupp	Määramine			Maksmine		
		Taotluste arv	Toetuse summa	EKF toetus	Taotluste arv	Toetuse summa	EKF toetus
Hiumaa piirkond	MITTETULUNDUSÜHING HIIUKALA	1	53 724	40 293	1	53 864	40 398
Läänemaa piirkond	LÄÄNEMAA RANNAKALANDUSE SELTS	1	40 016	30 012	1	60 121	45 090
Peipsi järve piirkond	MITTETULUNDUSÜHING PEIPSI KALANDUSPIIRKONNA ARENDAJATE KOGU	1	62 314	46 735	1	60 618	45 463
Pärnumaa piirkond	MITTETULUNDUSÜHING LIIVI LAHE KALANDUSKOGU	1	44 769	33 577	1	43 670	32 753
Saaremaa piirkond	MITTETULUNDUSÜHING SAARTE KALANDUS	1	59 783	44 837	1	71 151	53 363
Soome lahe idapiirkond	VIRUMAA RANNAKALURITE ÜHING	1	37 542	28 156	1	70 858	53 143
Soome lahe läänepiirkond	HARJU KALANDUSÜHING	1	50 350	37 762	0	0	0

Võrtsjärve piirkond	MITTETULUNDUSÜHING VÕRTSJÄRVE KALANDUSPIIRKOND	1	36 839	27 629	1	56 624	42 468
Kokku		8	385 336	289 002	7	416 906	416 906

Aruandeaastal maksti välja 416 906 eurot toetust (vt tabel 27 ja 28). Kokku on perioodil 2007-2011 väljamakstud 1 394 987 eurot, millest 1 046 239 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

Tabel 29. Meede 4.1 (tegevusgruppide toetus) tegevuste lõikes perioodil 2007-2011

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Personalikulud ja tegevusgrupi juhatuse liikme või töötaja lähetuse kulud	8	776 690	776 690	8	776 690	776 690	8	661 466	661 466
Üldkulud	8	156 293	156 293	8	156 293	156 293	8	129 151	129 151
Tegevusgrupi tööruumi kontoritehnika ja sisustuse ostmine või kapitalirendi kulud; tööruumi parendamise, sellega seotud maaala korrastamise ja viitade paigaldamise kulud	8	59 700	59 700	8	59 700	59 700	8	51 602	51 602
Veebilehe loomise, haldamise ja arendamise kulud. Infomaterjali koostamise ja trükkimise kulud	8	62 977	62 977	8	62 977	62 977	8	44 094	44 094
Mootorsõiduki kapitalirendi või ostmise kulud	4	61 330	61 330	4	61 330	61 330	3	45 352	45 352
Eksperti või väliseksperti teenuse kulud. Strateegia väljatöötamisega seotud uuringu või eksperthinnangu tellimise kulud	8	119 674	119 674	8	119 674	119 674	8	102 498	102 498
Koolituse, seminari ja infopäeva korraldamise kulud	9	110 444	110 444	9	110 238	110 238	9	73 889	73 889
Riigisisese ja välisriigis toimuval seminaril, konverentsil, messil või õppereisil osalemise kulud. Väliskülaliste vastuvõtuga seotud kulud	11	341 464	341 464	11	341 464	341 464	11	286 728	286 729
Kokku	64	1 688 571	1 688 571	64	1 688 366	1 688 366	63	1 394 781	1 394 781

Teostati 1 kohapealne kontroll, mille tulemusena tegevusgrupp korrastas oma dokumentatsiooni, mille alusel toimub projektitaotluste hindamine.

Meede 4.1 – projektitoetus

Toetuse eesmärk on aidata kaasa rannakalanduse piirkondade majanduslikule ja sotsiaalsele arengule arvestades piiratud kalavarudega.

Aruandeaastal oli avatud neli taotlusvooru (02.03.2011-16.03.2011, 27.06.2011-08.07.2011, 14.09.2011-26.09.2011, 07.11.2011-14.11.2011).

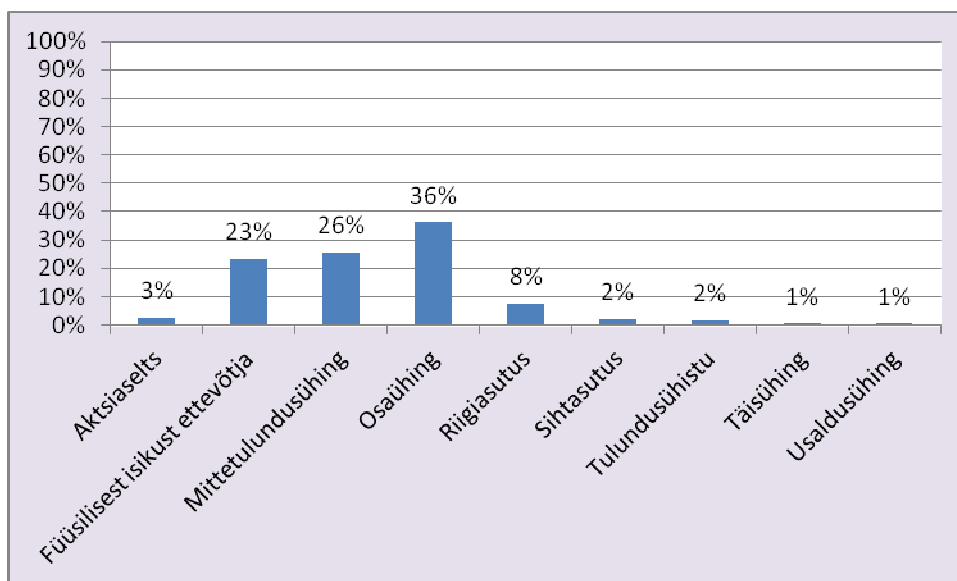
Kokku esitati 196 taotlust üheteistkümnest maakonnast kogusummas 7 825 596 eurot (vt tabel 30). Kõige intensiivsem taotlemine oli Saare (27 taotlust) ja Lääne (26 taotlust) maakondades. Võrreldes 2010. aastaga kasvas nii taotluste arv kokku, kui ka osaihingute poolt esitatud taotluste arv (vt joonis 6). 2011. aastal lisandus 95 uut taotlejat.

Tegevuste lõikes taotletakse enim kalandusega seotud turismi arendamist ja rannakülade taaslustamist (vt tabel 31).

Tabel 30. Meetme 4.1 (projektitoetus) rakendamine maakondade lõikes aastal 2011

Taotleja tegevuskoha maakond	Taotlemine			Määramine				Maksmine			
	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa	Taotluste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	EKF osa
HARJUMAA	22	1 519 510	1 188 648	4	168 530	131 104	98 328	2	28 160	21 815	16 361
HIUMAA	25	970 231	734 693	18	880 845	734 030	550 522	17	600 350	514 632	385 974
IDA-VIRUMAA	13	955 640	706 006	13	651 962	541 220	405 915	6	229 375	179 792	134 844
JÕGEVAMAA	18	867 807	653 868	12	640 452	476 990	357 743	8	623 054	480 885	360 664
LÄÄNEMAA	26	1 001 523	803 472	20	754 876	628 612	471 459	22	644 793	494 825	371 118
LÄÄNE-VIRUMAA	14	601 886	486 055	6	641 689	507 845	380 884	3	214 093	166 484	124 863
PÖLVAMAA	2	270 732	198 427	3	228 779	207 573	155 680	0	0	0	0
PÄRNUMAA	14	1 239 284	1 010 880	21	2 770 223	2 196 330	1 647 247	8	338 951	267 497	200 623
SAAREMAA	27	1 558 337	1 207 952	19	1 588 378	1 284 316	963 237	15	937 115	771 165	578 373
TARTUMAA	16	603 645	442 444	11	614 231	473 717	355 288	7	148 161	105 485	79 114
VILJANDIMAA	19	551 311	393 151	10	201 150	130 732	98 049	4	126 070	83 626	62 720
Kokku	196	10 139 906	7 825 596	137	9 141 115	7 312 469	5 484 351	92	3 890 122	3 086 206	2 314 653

Ettevõtlusvormide lõikes esitati enim taotlusi mittetulundusühingute ja osaihingute poolt (vt joonis 6)

Joonis 6. Meetme 4.1 (projektitoetus) esitatud taotluste % taotlejate ettevõtlusvormide lõikes

Aruandeaastal kiideti heaks 137 taotlust kogusummas 7 312 469 eurot. Maakondlikus võrdluses suurim summa määrati Pärnu maakonda – kokku 2 196 330 eurot (vt tabel 30).

Tegevuste lõikes eraldati suurim summa kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamiseks – kokku 5 222 404 eurot (vt tabel 31).

Tabel 31. Meede 4.1 (projektitoetus) tegevuste lõikes aastal 2011

Tegevus	Taotlemine			Määramine			Maksmine		
	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa	Tegevuste arv	Investeeringu maksumus	Toetuse summa
Kulu, mis kaasneb kohustusega näidata, et tegemist on Euroopa Kalandusfondi toetuse abil elluviidava projektiga, kasutades selleks ettenähtud sümboolikat ja teavitustegevusi	5	487	430	7	2 417	1 110	1	192	192
Omanikujärelevalve tegemise kulu, mis moodustab kuni 3% ehitamise maksumusest	9	21 428	16 741	2	1 170	930	0	0	0
Kulu, mis kaasneb kohustusega näidata, et tegemist on Euroopa Kalandusfondi toetuse abil elluviidava projektiga, kasutades selleks ettenähtud sümboolikat ja teavitustegevusi	8	902	629	3	30	21	0	0	0

Kaasnev tellitud projekteerimistöö	30	85 680	77 249	26	133 404	117 042	14	72 988	63 422
Projekteerimiseks vajalik ehitusgeoloogiline ja -geodeetiline uurimistöö ning hüdrogeoloogiline ja hüdroloogiline uuring	9	14 141	12 873	17	34 443	28 463	9	19 097	14 663
Taotluse ja neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud tööde ja teenuste maksumus	50	42 116	31 668	46	48 437	37 094	31	29 707	21 816
Kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamine	62	5 105 621	4 362 194	67	6 161 383	5 222 404	42	2 277 434	1 949 978
Kalandustoodete töötlemine ja otseturustamine	59	1 578 773	934 956	27	673 985	392 095	17	402 654	241 591
Kalandusega seotud turismi arendamine ja rannakülade taaselustamine	173	2 251 500	1 591 579	66	1 381 899	979 394	56	759 196	545 977
Tegevuste mitmekesistamine	86	763 084	522 038	49	566 228	396 357	24	267 081	186 955
Koolitustegevus	28	276 174	275 238	18	137 720	137 558	11	61 774	61 611
Kokku	519	10 139 906	7 825 596	328	9 141 115	7 312 469	205	3 890 122	3 086 206

Rahuldamata jäeti 20 projekti. Peamised põhjused olid taotleja mittevastavus meetme nõuetele, investeringuobjekti mitteabikõlblikkus, projekti rahuldamata jätmise kohaliku tegevusgrupi poolt.

2011. aastal maksti välja 3 086 206 eurot toetust (vt tabelid 2, 30 ja 31).

Kokku on perioodil 2007-2011 antud meetme raames väljamakstud 3 478 740 eurot toetust, millest 2 609 057 eurot eraldas Euroopa Liit (vt tabel 2).

31.12.2011 seisuga on 62 projekti lõplikult välja makstud.

31.12.2011 seisuga jättis PRIA välja maksmata 3 230 eurot. Põhjuseks on taotleja loobumine investeeringu elluviimisest ning planeeritava tegevuse odavnemine.

Teostati 100 kohapealset kontrolli.

Aruandeaastal tegi PRIA 4 vaideotsust taotleja kasuks ning veel üks vaie jäeti rahuldamata.

3.5. Seiretegevuse korraldamine

Euroopa Kalandusfondi seire korraldus lähtub nõukogu määruse (EÜ) 1198/2006 artiklites 62-67 toodud nõuetest. EKFi korraldusasutus on Põllumajandusministeerium, kes vastutab seiresüsteemi koordineerimise ja toimimise eest. Peamine roll EKFi seiresüsteemi koordineerimisel on Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakonnal. Põllumajandusministri käskkirjaga kehtestatakse kogu Euroopa Kalandusfondi 2007-2103 seire korraldus. Käskkirjas reguleeritakse toetuse kasutamise seirearuannete esitamise kord ja vastavad tähtsused. Seireandmete kogumisel tuginevad Põllumajandusministeeriumi kalamajandusosakond ja PRIA rakenduskava prioriteetsete suundade füüsilistele ja finantsilistele näitajatele, erinevatele uuringutele, ekspertide aruannetele, hindamistulemustele ja statistikale.

Põllumajandusministeerium koostab nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 Euroopa Kalandusfondi kohta (ELT L 223, 15.08.2006, lk 1–44) artiklis 67 nimetatud iga-aastase rakenduskava seire aruande. Aastaruandluse teostamisel kasutatakse Euroopa Komisjoni poolt soovitud aruande vormi. Prioriteetsete suundade aastaruande (Euroopa Komisjoni poolt soovitud aruande vormil) esitab PRIA elektrooniliselt ja paberikandjal jooksva aasta 15. aprilliks. Põllumajandusministeerium koondab prioriteetsete suundade aastaruandest saadud teabe ning koostab selle alusel rakenduskava seire aastaruande. Põllumajandusministeerium esitab seirekomisjoni poolt kinnitatud rakenduskava seire aastaruande Euroopa Komisjonile elektrooniliselt järgmise aasta 30. juuniks. Esimest korda esitati aruanne 2008. aastal. Euroopa Kalandusfondi raames koostatud seirearuannetega on võimalik tutvuda EKFi veebilehel www.agri.ee/ekf.

Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artiklile 63 moodustati EKF seirekomisjon põllumajandusministri 26. oktoobri 2007. a käskkirjaga nr 208 „Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava seirekomisjoni moodustamine ning selle töökord”.

Väljaspool iga-aastast seiretsüklit vaatavad korraldusasutus ja sertifitseerimisasutus andmeid (eriti määratud ja väljamakstud summade kohta) regulaarselt üle, et veenduda, kas rakendamine kulgeb soovitud rütmis ning kas on täheldada puudujääke, millega tuleb tegelema asuda. Selleks esitab PRIA iga kuu eelmise kuu lõpu seisuga rakendamise aruande korraldusasutuse poolt kehtestatud vormil.

Vastavalt rakenduskavale kogutakse seireandmeid mitmel rakendustasandil sõltuvalt prioriteetsete suundade indikaatorite iseloomust. Seega kogutakse seireandmed kokku suures osas just projektitasandil – küll aga võib saavutustasandeid täpsustada ka uuringute ja hindamiste või üldstatistika abil. Lisaks rakenduskavas määratletud ja ühenduse õigusaktidest tulenevatele indikaatoritele võib korraldusasutus määratleda ka täiendavaid indikaatoreid, mida peetakse konkreetse meetme või tegevuse juures vajalikuks.

Perioodil detsember 2010 – juuni 2011 toimus Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava vahehindamine, mille raames viidi info kogumiseks läbi dokumentide analüüs ja infopäringud, süvaintervjuud programmi rakendajatega ja kalandussektori esindajatega ning telefoniintervjuud programmist toetust taotlenutega. Kokku toimus vahehindamise käigus 21 süvaintervjuud ja 77 telefoniintervjuud.

Vahehindamise lõpparuande, millega on võimalik tutvuda EKFi veebilehel www.agri.ee/ekf, esitas Ernst & Young Baltic AS korraldusasutusele 21.06.2011. aastal.

Kokkuvõttes anti EKF 2007-2013 rakenduskava elluviimisele positiivne üldhinnang. Eesti kalanduse strateegia ja EKF rakenduskava eesmärgid on säilitanud oma asjakohasuse. Programm on üldjoontes käivitunud planeeritust aeglasemalt, kuid mitmete tegevuste osas on võrreldes loodetuga paremaid tulemusi saavutatud.

2011. a toimus Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava seirekomisjoni 1 istung ja 1 kirjalik protseduur.

08.06.2011. a toimus seirekomisjoni istung, päevakava peamised teemad olid:

- EKF 2007-2013 2010. aasta seirearuande tutvustus ja kinnitamine
- Meetme 3.3 „Kalasadamate investeringutoetus” tutvustamine
- Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 vahehindamise aruande tutvustamine
- Euroopa Kalandusfondi teavitustegevus 2010. ja 2011. aastal

2011. aastal toimus seirekomisjoni kirjalik protseduur 07.12.2011, mille käigus kooskõlastati Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava kolmanda telje meetme 3.3 „Kalasadamate investeringutoetus” valikukriteeriumid.

Kõigi seirekomisjoni istungi materjalidega (sh päevakava, ettekanded ja protokoll) ning kirjaliku protseduuri tulemustega on võimalik tutvuda EKFi veebilehel www.agri.ee/ekf.

Ülevaade toetuste menetlemiseks kasutatavatest infosüsteemidest PRIA-s

Euroopa Kalandusfondi meetmete menetlemine toimub kandraamatu süsteemis, MAKi infosüsteemis (MAIT), käskkirjade süsteemis ning arvestuse ja maksete süsteemis (ARMA). Kandraamatu ülesandeks on registreerida kõik saabuvad taotlused ning samuti väljaminevad dokumendid. Taotlusi menetletakse MAIT süsteemis. Käskkirjade süsteemis peetakse arvestust nii toetuse määramise kui ka maksmise käskkirjade üle. Kõigi toetuste väljamaksmine ning võlgnike registri haldamine teostatakse arvestuse ja maksete süsteemis ARMA.

Maaelu arengukava infosüsteemi MAIT arendamisega alustati 2005. aasta detsembris AS Webmedia poolt riikliku arengukava toetuste menetlemise infosüsteemina. MAIT süsteem

valmis Phare projekti 2003/005-026.01.01.003 raames, täiendused ja lisaarendused on finantseeritud Eesti Vabariigi eelarvest. 2009.aastal MAIT süsteemi arendust ja täiendamist finantseeriti nii MAK tehnilisest abist kui ka Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 tehnilisest abist. MAIT süsteemis menetletakse MAK 2007-2013 raames rakendatavaid investeringumeetmeid (I, III, IV ja V telg) ning EKF 2007-2013 raames rakendatavaid meetmeid. MAIT koosneb kolmest suuremast moodulist: baasandmete ja administreerimise moodul (BAS), toetuste menetlemise moodul (TOE) ning aruannete moodul (REP).

Baasandmete ja administreerimise moodul võimaldab seadistada ja hallata erinevaid EKFi meetmeid ja nende menetlemise skeeme. Eelarved, piirmäärad, toetuse määrad, toetatavad investeringud, otsused, seirenäitajad jne. Tegemist on MAITu seadistamise komponendiga. Toetuste menetlemise moodulis teostatakse toimikute menetlemist. Lisatakse taotleja toetuse taotlused, arvutatakse toetuse summad, lisatakse menetluse käigus tehtud otsused. Hoitakse olulist menetlemise infot. Aruannete moodul võtab kõik toetuste mooduli info olulistesse aruannetesse kokku.

Arvestuse ja maksete süsteemi ARMA arendamist koos selle juurde kuuluva Axapta arendamisega alustati 2005. aasta detsembris AS Webmedia poolt riikliku arengukava toetuste menetlemise infosüsteemi ühe osana. ARMA süsteem valmis Phare projekti 2003/005-026.01.01.003 raames, lisaarendused on finantseeritud ka Eesti Vabariigi eelarvest.

ARMA süsteemis koostatakse maksefaile; enne väljamaksmist teostatakse vajadusel maksete ja võlgnevuste vahelist tasaarveldust; koostatakse pangafaile, mis on imporditavad e-Riigikassasse; peetakse võlgnike registrit koos intresside ja viiviste juurdearvutamise võimalusega ning võlgade ebatõenäoliseks ja lootusetuks hindamisega. ARMAsse arendati juurde meeldetuletusteate ja makseteate koostamise võimalus. Lisaks hallatakse ARMA süsteemis baasandmeid, mis on kasutatavad kõikidele teistele toetuste süsteemidele korrektsete maksmise või tagasinõudmise otsuste ARMAsse saatmiseks. ARMA süsteem saadab kõik Eesti riikliku raamatupidamise jaoks vajaminevad andmed PRIAXisse (Axapta-lt mindi 2009.a üle PRIAXile, kuhu on koondatud kogu PRIA raamatupidamine), kus hallatakse raamatupidamiskannete koostamise aluseks olevaid kandespetsifikatsioone ning kus tehakse vajalikud konteeringud ja koostatakse raamatupidamisaruandeid ja teatise klientidele. Paljud ARMA arendused on olnud seotud raamatupidamise eripärast tulenevate soovidega. ARMA on alates selle kasutusele võtmisest pidevalt täiendatud. 2009.a. arendati juurde toetuste eelarve jälgimisega seotud moodul ning täiendati võlgade tagasinõudmisega seotud tegevusi.

3.6. Ilmnunud olulised probleemid ning nende lahendamiseks võetud meetmed

Meetmete rakendamisega seotud peamised probleemid:

- puudulikult täidetud taotlemise dokumendid, nõuetekohaste dokumentide esitamata jätmise;
- abikõlblike tegevuste hindamisprotsess aeganõudev;
- nõuetekohaste kuludokumentide esitamata jätmise;
- kulude abikõlblikkus;

- toetatavate tegevuste abikõlblikkus;
- määruses nõutud vajalike kooskõlastuste puudumine.

Meetmete rakendamisel tekkinud probleemide lahendamise abinõud:

- määruse tingimuste muutmine;
- eelteavitamise ja eelnõustamise parandamine.

Audittoimingute peamised järeldused

2011. aastal teostas PRIA siseauditi osakond kaksteist EKF meetmeid puudutavat auditit.

- Meetme 1.4 auditid. Läbiviimise ajad 05.05.2011-25.05.2011 ja 15.08.2011-05.09.2011.

Väheolulised tähelepanekud:

1. Toetuse saaja kehtiv raamatupidamise sise-eeskiri ei sisalda sihtfinantseerimise kajastamise korda.
2. Toetuse saaja raamatupidamise sise-eeskirjas ei ole fikseeritud toetuse taotlemisega seotud dokumentide säilitamise kohustust kuni 31.12.2025.
3. Toetuse saaja ei ole toetuse kasutamisel näidanud, et tegemist on Euroopa Kalandusfondi toetuse abil elluviidava projektiga, kasutades selleks ette nähtud sümboolikat ja teavitusi.
4. Toetuse saaja ei ole säilitanud toetuse taotlemisega seotud dokumente vähemalt 31.12.2025.
5. Toetuse saaja ei ole PRIAt teavitanud vahepeal asetleidnud tegevuse peatamisest.

- Meetme 2.1 auditid. Läbiviimise aeg 01.06.2011-08.07.2011.

Väheolulised tähelepanekud:

1. Toetuse saaja kehtiv raamatupidamise sise-eeskiri ei sisalda sihtfinantseerimise kajastamise korda.
2. Toetuse saaja kehtivas raamatupidamise sise-eeskirjas ei ole fikseeritud toetuse saamisega seotud dokumentide säilitamise kohustust vähemalt 31.12.2025.

- Meetme 2.3 auditid. Läbiviimise aeg 01.06.2011-28.06.2011, 01.06.2011-30.06.2011, 15.08.2011-05.09.2011.

Väheolulised tähelepanekud:

1. Toetuse saaja ei ole toetuse kasutamisel näidanud, et tegemist on Euroopa Kalandusfondi toetuse abil elluviidava projektiga, kasutades selleks ette nähtud sümboolikat ja teavitusi.
2. Toetuse saaja kehtiv raamatupidamise sise-eeskiri ei sisalda sihtfinantseerimise kajastamise korda.
3. Toetuse saaja kehtivas raamatupidamise sise-eeskirjas ei ole fikseeritud toetuse saamisega seotud dokumentide säilitamise kohustust vähemalt 31.12.2025.

- Meetme 4.1 auditid. Läbiviimise aeg 15.08.2011-05.09.2011.

Väheolulised tähelepanekud:

1. Puudub struktureeritud projekti toimik.

Euroopa Kalandusfondi rakenduskava auditeerimisasutus viis läbi järgmised auditid:

- Meetme 1.1 auditid. Läbiviimise aeg 28.03.2011 – 30.06.2011

Olulised tähelepanekud:

1. Tulenevalt EK määruse 498/2007 art 42 b) tuleb kontrollida toetusesaaja deklareeritud kulude vastavust raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele.
Toetuse saaja raamatupidamise sise-eeskirjad olid (v.a. lisa 14 dokumentide säilitamise tähtaegade osas) hävinenud.
2. Tulenevalt EK määruse 498/2007 art 42 a) tuleb kontrollida toimingu vastavust rakenduskava valikukriteeriumidele, toimingu läbiviimist kooskõlas heakskiitva otsusega ning toimingu vastavust selle toimimise või kasutamise või saavutatavate eesmärkide suhtes kehtivatele tingimustele.
Tulenevalt EK määruse 498/2007 art 42 b) tuleb kontrollida toetusesaaja deklareeritud kulude vastavust raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele.
Toetuse saajal puudus ühtne ja kõikehõlmav projekti toimik, mistõttu puudub kindlustunne, et auditi käigus said kõik olulised dokumendid üle vaadatud.
3. Tulenevalt EK määruse 498/2007 art 42 a) tuleb kontrollida toimingu vastavust rakenduskava valikukriteeriumidele, toimingu läbiviimist kooskõlas heakskiitva otsusega ning toimingu vastavust selle toimimise või kasutamise või saavutatavate eesmärkide suhtes kehtivatele tingimustele.
Tulenevalt EK määruse 498/2007 art 42 b) tuleb kontrollida toetusesaaja deklareeritud kulude vastavust raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele.
Toetuse saajal puudus ühtne ja kõikehõlmav projekti toimik, mistõttu puudub kindlustunne, et auditi käigus said kõik olulised dokumendid üle vaadatud.

- Meetme 1.3 auditid. Läbiviimise aeg 28.03.2011 – 27.06.2011.

Märkusteta

- Meetme 1.5 audit. Läbiviimise aeg 28.03.2011 – 27.06.2011.

Olulised tähelepanekud:

1. Tulenevalt EK määruse 498/2007 art 42 a) tuleb kontrollida toimingu vastavust rakenduskava valikukriteeriumidele, toimingu läbiviimist kooskõlas heakskiitva otsusega ning toimingu vastavust selle toimimise või kasutamise või saavutatavate eesmärkide suhtes kehtivatele tingimustele.

Tulenevalt EK määruse 498/2007 art 42 b) tuleb kontrollida toetusesaaja deklareeritud kulude vastavust raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele.

Kalandusturu korraldamise seadus, RT I 2003, 88, 593 § 19⁸ sätestab Euroopa Kalandusfondi toetuse saaja ja tema kohustused.

„Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava“ meetme 1.5 „Sotsiaalmajanduslikud meetmed“ raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord, põllumajandusministri 11.06.2009. a. määrus nr 64 sätestab meetme rakendamise täpsemad tingimused ja kohustused.

Toetuse saaja oli lähtunud vaid „Abiks taotlejale“ venekeelsest lühitõlkest, kust puudusid täpsemad toetuse saajale kehtestatud kohustused ning viide meetme 1.5 määrusele. Sellest tulenevalt ei olnud toetuse saaja teadlik teda puudutavatest kohustustest ning ei vastanud nendele. Täpsemalt, toetuse saajal ei olnud olemas kõiki nõutavaid dokumente ning samuti ei olnud ta teadlik dokumentide säilitamise tähtsuse nõudest.

- Meetme 2.3 auditid. Läbiviimise aeg 28.03.2011-27.06.2011.

Märkusteta

- Meetme 3.1 auditid. Läbiviimise ajad 28.03.2011-27.06.2011 ja 28.03.2011-30.06.2011.

Väheolulised tähelepanekud:

1. Toetuse saaja raamatupidamises on eraldi konto sihtfinantseerimise jaoks. Samas taotluste lõikes antud kontrol erinevaid projekte ei eraldata.
2. Toetuse saaja raamatupidamise sise-eeskiri ei sisaldanud sihtfinantseerimise kajastamise korda (brutomeetod), sise-eeskirjas olev kontoplaan ei olnud vastavuses tegeliku kontoplaaniga ning esinesid erinevused erinevates kohtades kajastatud põhivara amortisatsiooni normide osas.

- Meetme 3.4 auditid. Läbiviimise aeg 28.03.2011-30.06.2011.

Väheolulised tähelepanekud:

1. Toetuse saaja ei ole täielikult täitnud Euroopa Kalandusfondi toetuse objekti tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise tingimused ja korras kehtestatud nõudeid.

- Tehnilise abi toetuse auditid. Läbiviimise ajad 28.03.2011-28.06.2011 ja 28.03.2011-30.06.2011.

Väheolulised tähelepanekud:

1. Kohapealse kontrolli tulemusel selgus, et toetuse abil renditavaid servereid ei tähistata.
 2. Toetuse saaja ei erista selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulusid ning neid kajastavaid kulu- ja maksedokumente muudest kulu- ja maksedokumentidest.
 3. Auditi käigus ei esitanud toetuse saaja meile kõigi valimisse sattunud hangetega seotud hankedokumente, kuna neid ei leitud toetuse saaja esindaja sõnul piisavalt kiirelt arhiivist üles.
 4. Kohapealse kontrolli tulemusel selgus, et puuduvad tõestusmaterjalid tähistamise kohta 2 seminaril, mis olid korraldatud toetuse abil, samuti toetuse abil tellitud eksperthinnangul.
 5. Kohapealse kontrolli tulemusel selgus, et vaatlusalune väljamaksetaotlus on esitatud nelja kuu kohta (juuli kuni oktoober 2009).
 6. Kohapealse kontrolli tulemusel selgus, et ühe vaatlusaluse riigihanke kohta esitati aruanne registrile 04.01.08, hankeleping oli aga sõlmitud juba 13.12.07.
- Hinnangu andmine sertifitseerimisasutuse ja tema delegeeritud funktsiooni juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimisele. Läbiviimise aeg 19.04.2011-30.06.2011.
 1. Tähelepanek nr 1.3.5. 2010. aastaks esitas VA väljamaksete prognoosi summas 18 606 305 eurot. SA vähendas summat 5 606 305 euro võrra ehk esitas prognoosi summas 13 000 000 eurot. Tegelikud väljamaksed 2010. aastal olid summas 9 519 034,76 eurot.
 2. Tähelepanek nr 2.2.1. Auditi raames tuvastasid audiitorid, et SA-l on olemas koondülevaade meetmete lõikes sertifitseeritud kulutustest, samuti on olemas tabel, mis annab koondülevaate kvartali lõikes EK-le sertifitseeritud kulutustest alates esimesest väljamakse taotlusest (esitatud 12.08.2009). Nimetatud tabelis on toodud ka SA poolt tõendatud summad kvartalite kaupa. Audiitorid on seisukohal, et olemasolevad tabelid ei ole piisavad, sest puudub koondtabel maksete lõikes sertifitseeritud kulutustest ning läbiviidud kohapealsetest kontrollidest.
 3. Tähelepanek nr 3.4.2. Audiitorid tuvastasid, et SA tugineb kontrollide läbi viimisel korraldusasutuse poolt läbi viidud kontrollidele, kuid ise täiendavalt ei kontrolli, kas toetusesaaja on teinud tehinguid seotud osapooltega.

DG Mare audit

Audit viidi läbi 04.-08.04.2011 DG Mare audiitorite poolt. Auditi eesmärgiks oli saada auditeerimisasutuse tööd kontrollides kinnitus süsteemide toimimise kohta aastatel 2007-2013.

Auditi tulemusi ei ole veel edastatud.

3.7. Komisjoni soovitused rakenduskava iga-aastase kontrollimise põhjal

Komisjoni soovitused:

- rakenduskava aruanne peab jätkuvalt alapunktina sisaldama Läänemere Strateegia aruannet;

Soovitusega on arvestatud - korraldusasutus on ka 2011. aasta seirearuandesse lisanud alapunkti Läänemere Strateegia eesmärkidesse panustavate meetmete kajastamiseks.

- lisada aruandesse näiteid parimatest praktikatest.

Soovitusega on arvestatud - korraldusasutus on ka 2011. aasta seirearuandesse lisanud näiteid parimatest praktikatest.

3.8. Tagasimakstud või taaskasutatud abi (täita juhul, kui eelmise aruandega võrreldes on toimunud olulisi muudatusi)

Sertifitseerimisasutus esitab komisjonile iga aasta 31. märtsiks kooskõlas komisjoni määruse (EÜ) nr 498/2007 artikliga 46 ja vastavalt lisa X esitatud vormis aruande, milles rakenduskava iga prioriteetse suuna kohta esitatakse kuluaruannetest maha arvestatud tagasivõetud ja tagasinõutud summad aruandeaasta kohta.

Aruandeaastal maksti EKFi telgede raames toetusi tagasi järgnevalt:

- I telg: toetusi maksti tagasi 6489,29 eurot;
- II telg: tagasimakseid ei olnud;
- III telg: tagasimakseid ei olnud;
- IV telg: tagasimakseid ei olnud;

Kõigi telgede puhul lähevad tagasimakstud toetused taaskasutusse sama telje, enamasti ka sama meetme toetuste maksmiseks.

2010. aasta I kvartalis esmakordselt tuvastatud kahest rikkumistest ühe, OÜ Larsen FP, juhtumi puhul Põhja Ringkonnaprokuratuuri kriminaalmenetluse lõpetamise määruse (18.11.2010) kohaselt kuriteo toimepanemine tõendamist ei leidnud.

OÜ Störfich rikkumise osas võrreldes 2010. aasta seirearuandes kajastatuga uusi arenguid ei ole. Taotleja on andnud kaebuse Riigikohtusse.

2011. aastal uusi rikkumisi ei tuvastatud.

3.9. Olulised muudatused määruse (EÜ) nr 1198/2006 artiklis 56 tähenduses (täita üksnes juhul, kui eelmise aruandega võrreldes on toimunud olulisi muudatusi)

Aruandlusperioodil ei ole toimunud muudatusi määruse 1198/2006 artiklis 56 tähenduses.

3.10. Rakenduskava rakendamise kontekstis ja üldtingimustes toimunud muutused (täita üksnes juhul, kui eelmise aruandega võrreldes on toimunud olulisi muudatusi) –

2008. aasta lõpus alguse saanud ülemaailmne majanduskriis mõjutas suuresti ka Eestit. 2010. aastal võis üldises majanduskliimas juba märgata esimesi märke positiivsematest muutustest – majandus on kasvanud nii aasta- kui kvartali võrdluses alates 2010. aasta II kvartalist. 2011. aasta III kvartalis kasvas sesoonselt tasandatud SKP eelneva kvartaliga võrreldes 1,2%, mis viitab majanduskasvu aeglustumisele. IV kvartalis kasvas Eesti SKP aastases võrdluses 4% ning kogu aasta lõikes 7,5%. Kolmanda kvartaliga võrreldes kahanes SKP 0,8%. Kvartaalne langus on seletatav nii üldise kindlustunde langusega Euroopas kui üksikute teguritega Eesti väikeses majanduses.

Majanduskasvu toetas endiselt tugev ekspordi kasv ning sisenõudluse kiire taastumine, mis tõi kaasa ettevõtete käibe suurenemise, kulude kärpimine on suurendanud tegevuse efektiivsust.

Positiivsemaid märke ei olnud endiselt märgata laenuturul, mistõttu oli kalandusvaldkonnas mikro- või väikese suurusega ettevõtjatel jätkuvalt raskendatud ligipääs laenuvahendite kättesaadavusele võrreldes näiteks keskmise suurusega ettevõtjatega.

2011. aastal toimunud seadusandlikud muudatused:

Muudeti põllumajandusministri 24. juuli 2008. a määruse nr 74 „Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava” meetme 3.1 „Ühistegevused” tegevuse „Ühisinvesteeringud” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord”. Antud muudatuse tulemusena on tootjaorganisatsioonidel võimalik taotleda toetust ka kala käitlemise etapi investeeringuteks, mis eelnevad ning järgnevad kala töötlemisele ning ladustamisele. Muudatusega kehtestati ka toetuse ülempiir kala käitlemiseks vajalikele seadmetele, sidudes selle tootjaorganisatsioonile kuuluva püügiõiguse osaku suurusega ning täpsustati abikõlblikke kulusid.

Muudeti põllumajandusministri 12. mai 2008. a määrust nr 46 „Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava” meetme 2.1 „Vesiviljeluse investeeringutoetus” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord”. Muudatusega täpsustati toetatavaid tegevusi, toetuse määra, kulude abikõlblikkust ja mitteabikõlblikkust, toetuse taotlemiseks esitatavaid dokumente, muudatustest teavitamist, taotluse kontrollimist ja nõuetekohaseks tunnistamist.

Muudeti põllumajandusministri 24. aprilli 2008. a määrust nr 38 „Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava” meetme 4.1 „Kalanduspiirkondade säästev areng” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord”. Antud muudatusega täpsustati määruse sõnastust, abikõlblike kulude loetelu, toetuse taotlemiseks esitatavaid dokumente, taotleja taotluse rahuldamisest teavitamise korda ning väljamaksete tegemise tingimusi.

Ülevaade muutustest ja trendidest kalandussektoris 2011. aastal

KALAPÜÜK JA -VARUD

Läänemerest püüti 2011. aastal kutseliste kalurite poolt kokku 63 351 tonni kala, millest 16% moodustab püük rannapiirkonnas. Läänemerest püütule lisandus 2632 tonni püüki sisevetest.

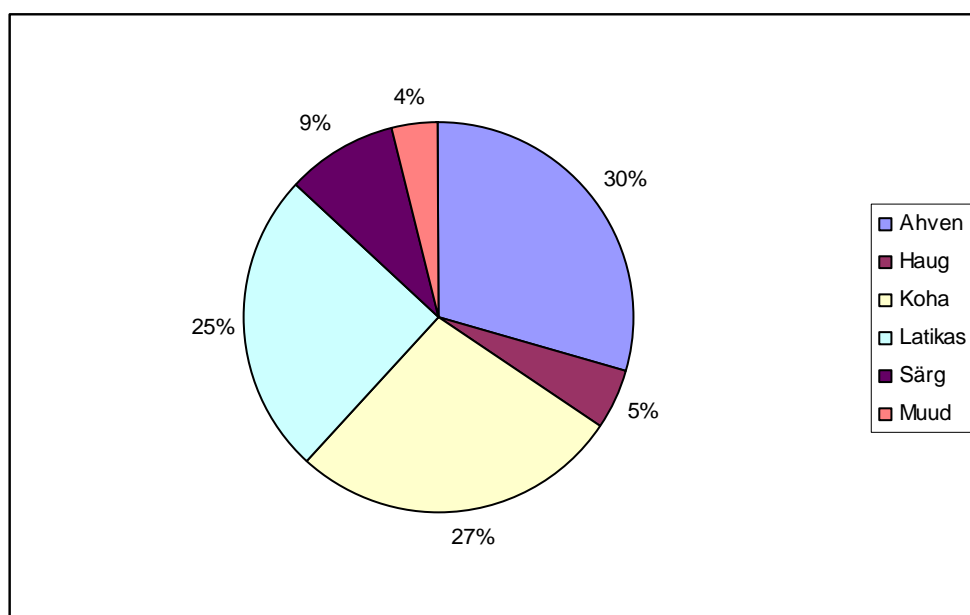
Kui Läänemerest püüti 2011. aastal põhiliselt kilu (55%) ja räime (40%), siis rannavetest püütud kalast moodustas 83% räim (vt joonised 7, 8 ja 9).

Kalapüüki Läänemere avamere osas reguleeritakse maksimaalselt lubatava püügikoguse (kvoodi) abil, rannikuvetes ja sisevetes reguleeritakse kalapüüki püügivahendite arvu abil. Kalapüügipiirangud kehtestab keskkonnaminister.

Läänemere kalapüük moodustabki enamuse kutselise kalapüügi mahust (66% 2011. a). Kaugpüügis moodustavad püütavad kogused küll suhteliselt väikese osa (18% 2011. a) kogu Eesti püügimahust, kuid väärtuseliselt ületab kaugpüük tunduvalt nii Läänemere kui ka sisevete kalapüüki. Selle põhjuseks on kaugpüügil püütavad kõrge väärtusega kalaliigid, samas kui Läänemere peamised kalaliike – räime ja kilu – peetakse madala väärtusega kalaliikideks.

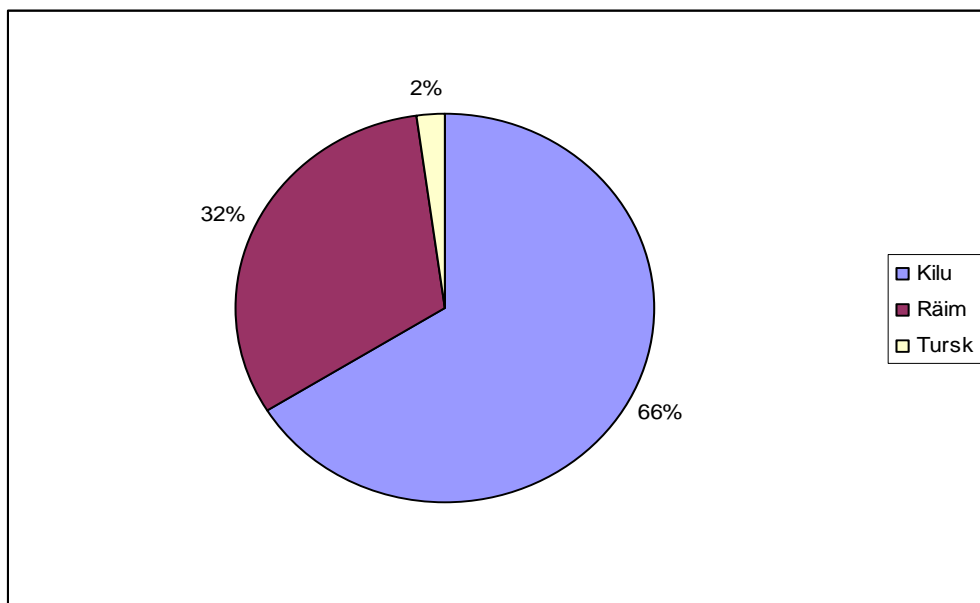
Kalalaevastikku kuulusid 2011. aastal aktiivses püügis osalevatena 42 Läänemerel kalapüügiga tegelevat laeva ja 5 püügilaeva Atlandi ookeanil. 2011. aasta 31. detsembri seisuga oli Kalanduse Infosüsteemi kantud kokku 867 rannapüügi kalapaati ja 438 sisevetepüügi kalapaati.

Joonis 7. Kutseline kalapüük siseveekogudest kalaliikide kaupa 2011. aastal

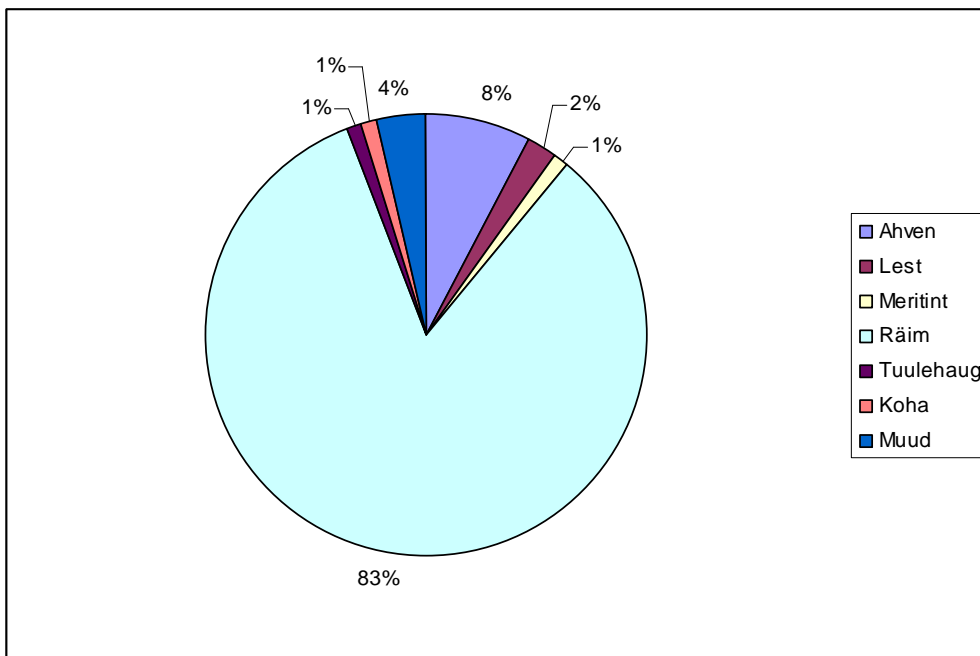
Allikas: Põllumajandusministeerium

Joonis 8. Kutseline kalapüük traallaevadega Läänemerest kalaliikide kaupa 2011. aastal

Allikas: Põllumajandusministeerium

Joonis 9. Kutseline rannakalapüük kalaliikide kaupa 2011. aastal

Allikas: Põllumajandusministeerium

VESIVILJELUS

Kalakasvatuse põhilised suunad on kaubakalakasvatus ja kalakasvatus looduslike vete asustamiseks. Samuti tegeletakse Eestis vähikasvatusega. Kalakasvatajad pakuvad ka õngitsemisturismi teenust. Läbi aegade on Eestis kasvatatud peamiselt vikerforelli ja karpkala, kuid tänu uutele tehnoloogiatele on avanenud võimalus kasvatada ka siiga, koha, ahvenat, tuura, Arktika paaliat, angerjat ja tilaapiat. Mahu poolest on kõige olulisem vikerforell, mida kasvatatakse ka kalaturismiettevõtetes (tabel 32).

Eesti vesiviljeluse toodangumaht on oma hiigelaastatel küündinud pea 2000 tonnile aastas ning langenud koos kolhooside ja sovhooside lagunemisega alla 300 tonni. Pärast Euroopa Liiduga liitumist on Eesti vesiviljeluse toodangumaht tasapisi suurenenud hakanud (joonis 10). 2010. aasta andmete põhjal võib täheldada aga vesiviljeluse toodangumahu mõningast langust, mis on seotud 2010. aastal vesiviljelusettevõtetes massilise kala hukkumisega erakordselt kuumade suve tõttu. Vesiviljeluse tootmistsükli pikaajalise iseloomu tõttu avaldasid 2010. aasta tagasilöögid mõju ka 2011. aasta tulemustele.

Tabel 32. Vesiviljeluse aastased toodangumahud aastatel 2004–2011 (tonnides)

Kalaliik	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vikerforell	394,3	451,0	520,2	622,0	648,5	789,6	584,0	621,6
Karpkala	47,4	43,9	79,7	28,1	69,8	73,6	60,6	82,4
Angerjas	7,0	39,8	40,0	45,0	47,0	30,0	30,0	12
Jõevähk	0,2	2,3	0,8	2,8	2,2	10,8	5,7	2,50
KOKKU	448,9	537,0	640,7	697,9	767,5	904,0	680,30	718,5

Allikas: Statistikaamet

Joonis 10. Vesiviljelussaaduste kasvatamine ja müük aastatel 2001–2011 (tonnides)

Allikas: Statistikaamet

KALATÖÖTLEMINE JA TARBIMINE

Kalatöötlemine moodustab Eesti toiduainetetööstusest umbes kümnendiku, kuid kalatoodete osakaal toiduainete ekspordis ulatub peaaegu veerandini – 2011. a vastavalt 10,8% ja 24,6% (tabel 33). Toidukalatooteid (v.a konservid) toodeti 2011. aastal kokku 50,7 tuhat tonni, konserve 3,5 tuhat tonni (vt joonis 11).

Põhitegevusalad Eesti kalatöötlemises on kala külmutamine, fileerimine, preserveid ning valmistoidu tootmine. Külmutatud kala ja konservitoodang on orienteeritud idaturule ning Kesk- ja Ida-Euroopa turgudele. Valmistoituturustatakse nii ida- kui ka lääneturgudele. Suur osa toodetavast sortimendist on esindatud ka koduturul.

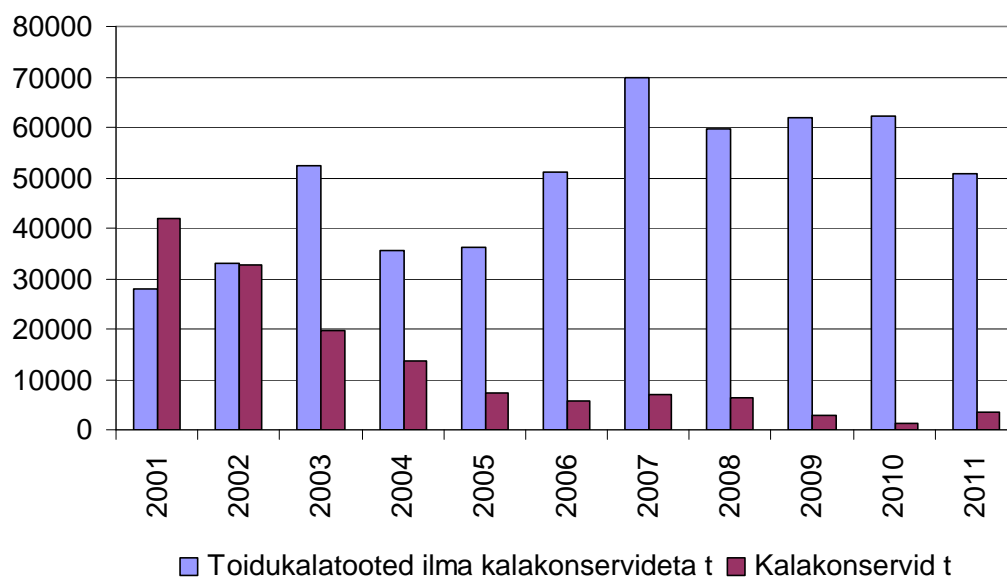
Veterinaar- ja Toiduameti poolt on tunnustatud 82 kalakäitlemisettevõtet (seisuga 17.04.2012), kus toimub kala töötlemine ja kalatoodete valmistamine.

Tabel 33. Kalatöötlemise osatähtsus töötlevas tööstuses ja toiduainetetööstuses aastatel 2001–2011

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Kalatöötlemise osakaal töötlevas tööstuses, %	3,5	3,3	2,5	2,2	1,4	1,6	1,2	1,4	1,6	1,5	1,3
Kalatöötlemise osakaal toiduainetetööstuses, %	14,2	14,8	12,3	11,9	8	9,4	7,4	7,8	9,1	10,5	10,8
Osakaal toiduainete ekspordis, %	43,1	36,9	31,9	24,9	22	26	20,3	20	23,4	23,5	24,6
Käitlemisüksuste arv	109	97	95	96	100	90	89	91	88	86	82

Allikad: Statistikaamet, Veterinaar- ja Toiduamet

Joonis 11. Kalatööstustoodang aastatel 2001–2011 (tonnides)

Allikad: Statistikaamet, Põllumajandusministerium

EKSPORT

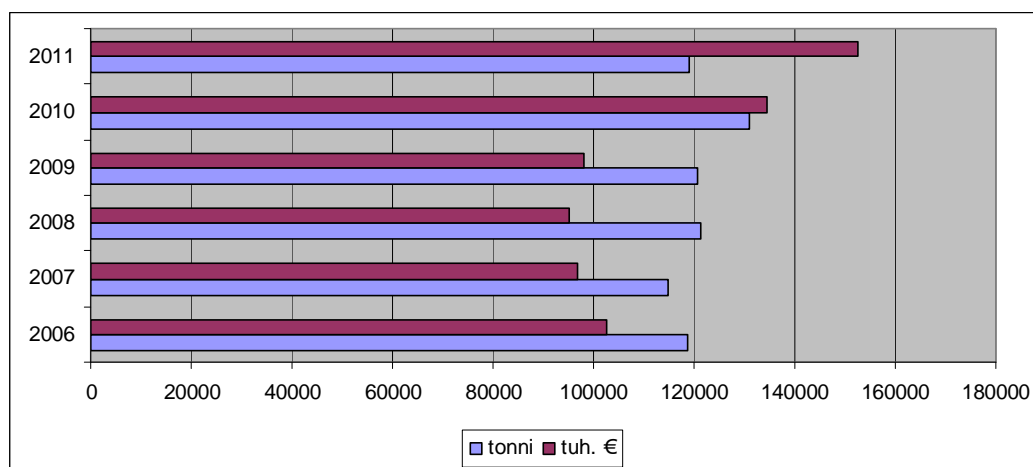
Kala ja kalatooteid eksporditi 2011. aastal kokku 119 tuhat tonni, rahalises vääringus umbes 153 miljoni euro eest (vt joonis 12). Eestist eksporditakse koguliselt kõige rohkem külmutatud kala – 2011. aastal 73 tuhat tonni, mis moodustas 61% kala- ja kalatoodete ekspordist (vt tabel 34, joonis 13). Rahalises vääringus moodustas 2011. aastal kala ja kalatoodete ekspordist kõige suurema osa samuti külmutatud kala (30%), järgnesid vähilaadsed 21%-ga ning kalahoidised ja -tooted 17%-ga (vt joonis 14). Kalakonserve eksporditakse peamiselt idaturule ning Kesk- ja Ida-Euroopa turgudele. Kalafilee läheb enamuses lääneturule.

Tabel 34. Kala- ja kalatoodete ekspordimahtude dünaamika

Aasta	EKSPORT	
	Värske ja külmutatud kala (grupp 03), tonni	Kalatooded ja -konservid (grupp 1604; 1605), tonni
Aasta	Värske ja külmutatud kala (grupp 03)	Kalatooded ja -konservid (1604; 1605)
2001	101537	46314
2002	63692	62134
2003	54099	58224
2004	45818	38069
2005	76706	51086
2006	71739	46872
2007	73665	41102
2008	80663	40659
2009	88529	32070
2010	100551	30389
2011	94230	24861

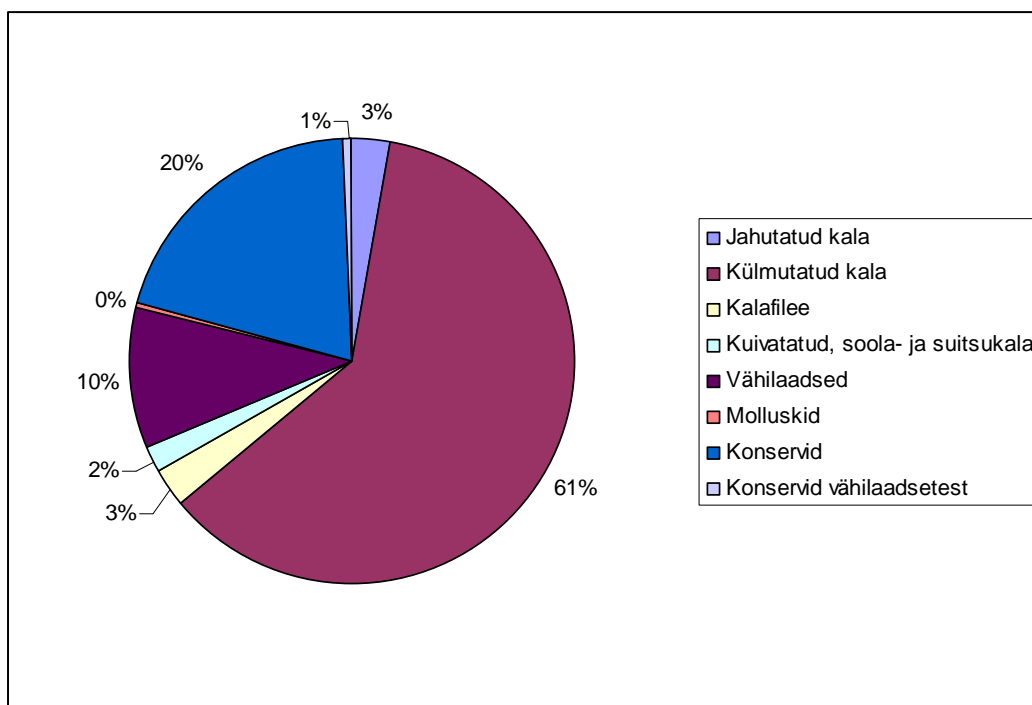
Allikad: Maksu-ja Tolliamet, Põllumajandusministeerium

Joonis 12. Kala ja kalatoodete eksport aastatel 2006–2011

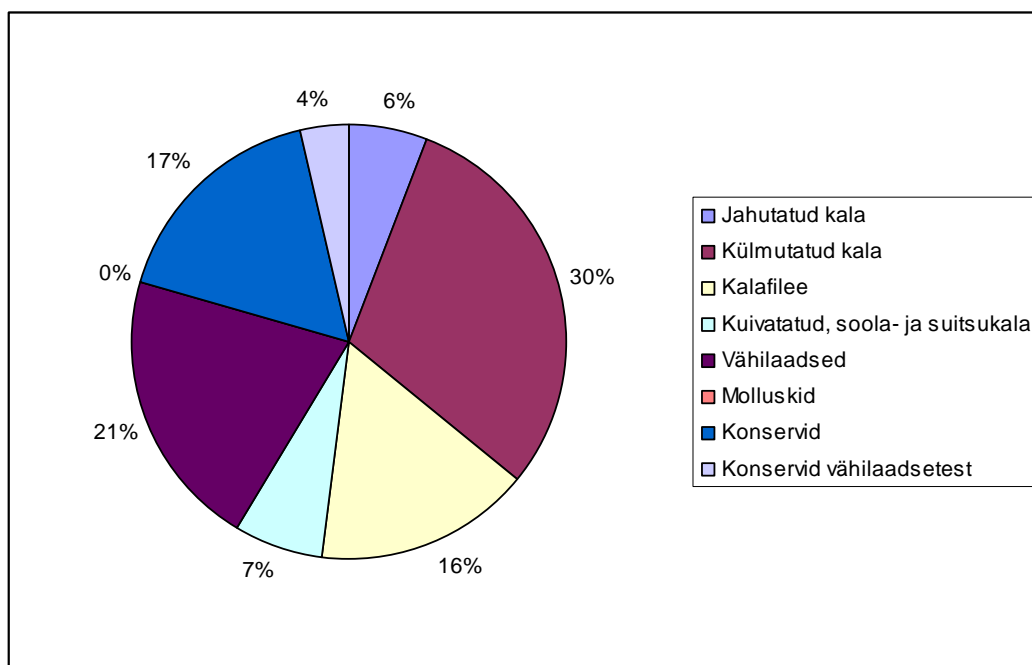
Allikad: Maksu-ja Tolliamet, Põllumajandusministeerium

Joonis 13. Kala ja kalatoodete eksport 2011. aastal (% kogumahust)

Allikas: Põllumajandusministeerium

Joonis 14. Kala ja kalatoodete eksport 2011. aastal (% rahalisest väärtusest)

Allikas: Põllumajandusministeerium

4. TEHNILINE ABI

Tehnilise abi eesmärk

Tehnilise abi meetme kaudu toetab Euroopa Kalandusfond 2007-2013 (EKF) rakenduskava rakendamiseks seotud tegevusi. Toetatavad tegevused on suunatud rakenduskava ettevalmistamisele, juhtimisele, seirele, hindamisele, teavitamisele ja kontrollile. Taotlejad on Põllumajandusministeerium, Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet ja Maamajanduse Infokeskus.

Tehnilise abi kasutamine

Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 raames taotlesid 2011. aastal toetust kolm taotlejat toetussummas 1 049 494 eurot.

Väljamakseid teostati 2011. aastal esitatud taotluste alusel toetussummas 800 334 eurot, millest EKF osa on 75% ehk 600 250 eurot. 2011. aastal tehtud väljamaksed moodustavad 14% kogu programmiperioodiks viienda prioriteetse suuna raames ettenähtud EKF vahenditest. 377 800 eurot ehk 47 % summast sai Põllumajandusministeerium, 319 432 eurot ehk 40 % summast sai Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet ja 103 101 eurot ehk 13 % summast Maamajanduse Infokeskus.

EKF tehnilise abi toetust eraldati rakenduskava juhtimise ja rakendamiseks seotud tegevusteks, uuringute tellimiseks, seminaride, infopäevade ja koolituste korraldamiseks ning teavitamiseks ja avalikustamiseks.

Põllumajandusministeeriumi mahuliselt olulisimad tegevused olid rakenduskava juhtimise ja rakendamiseks seotud tegevused sh palgakulu, lähetustega seotud kulu ja transpordikulu. Samuti olid väga olulisel kohal EKF rakenduskava 2007-2013 vahendamisega seotud kulud. Märkimisväärsed olid kulud ka kala ning kalatoodete tarbimise uuringule.

Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti mahuliselt olulisimad tegevused olid rakenduskava juhtimise ja rakendamiseks seotud tegevused sh eeskätt palga ja ruumide ülalpidamise kulud, lähetuskulud ning transpordikulud. Märkimisväärsed olid kulud ka ekspertiiside tellimise, tarkvara ja riistvara soetamise ja installeerimise osas.

Maamajanduse Infokeskuse mahuliselt olulisimad tegevused olid rakenduskava juhtimise ja rakendamiseks seotud tegevused sh palga- ja lähetuskulud, teadmiste levitamise ja koolituseks seotud ürituste korraldamise ning kalanduspiirkondade uuringuga seotud kulud.

Korraldusametuse hinnang taotletud vahendite kasutamisele on hea. Vahendite kasutusosakaal on optimaalne, arvestades, et vahendeid peab administratiivkuludeks jätkuma 2015. aasta lõpuni.

5. TEAVITAMINE JA AVALIKUSTAMINE

Põllumajandusministeerium korraldas 2011. aastal Läänemere regiooni korraldusametuste ja kalandusvõrgustike ühisseminari (*Baltic Sea Managing Authorities and Networks seminar*), mille eesmärgiks oli tugevdada Läänemereriikide kalandusadministratsioonide ja

kalandusvõrgustike spetsialistide omavahelist koostööd Euroopa Kalandusfondi ja Läänemere strateegia rakendamisel ning uue finantsperioodi kujundamisel.

2011. aasta alguses ilmus EKFi toetusmeetmeid tutvustav trükis „Euroopa Kalandusfondi toetused”, mille tiraaž oli 1000 eksemplari. Trükise eesmärk oli info viimine otseselt kõigi kalandussektoris hõivatud ettevõtjateni.

2011. aasta teises pooles toimus erinevate koolide õpilastele kaks ühepäevast kalandusteemalist õppereisi, mille käigus külastati kalatööstust Pärnus ning Pärnu sadamat. Õpilastele anti ülevaade kalanduse hetkeseisust Eestis ning tutvustati kalandusvaldkonna tegemisi. Kokku osales kahel reisiril 78 inimest.

Õpetajatele viidi sarnane õppereis läbi kahepäevasena, millest esimesel külastati Leppneeme sadamas kalandusühistut Rääm, Viimsi rannarahva koda, Härjanurme kalatalu ning Kallaste Kalurit. Õpetajatele tutvustati nii rannarahva ajalugu kui ka kala lossimist, püünistest väljavõtmist, suitsutamist. Anti ülevaade Euroopa kalanduspoliitikast ning tutvuti külmhoonega. Teisel päeval külastati AS-i Viru Rand ning Põlula Kalakasvatust. Õppereisil osales 45 inimest.

Aruandeaastal avaldati ka EKFIGa seonduvaid pressiteateid.

Telliti erinevaid reklaammaterjale (plakatid, logodega kontoritarbed, tekstiilitooted, reklaamkotid), mida jagatakse EKF meetmete sihtrühmadele meetmeid tutvustavatel üritustel. EKF sümbolikaga kingitusteks telliti kalakujulised küpsetusvormid, südwesteriid ja helkurid.

Teavitamise ja avalikustamisega seotud tegevus PRIA-s:

Kliente ja laiemat avalikkust teavitas PRIA teabeosakond 2011. aastal koostöös kalandustoetuste bürooga Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 valdkonna teemadel kokku 36 korral. Teavitamiseks kasutati järgmiseid kanaleid:

PRIA veebilehekülg www.pria.ee – Viimase kliendiküsitluse uuringu andmeil (PRIA tellimisel viis selle läbi Turu-uuringute AS 2010.a suvel) on kodulehekülg peamine allikas PRIA toetusmeetmete kohta info saamiseks. Veebilehel on väljas toetuste ajakava, info ja taotlusvormid EKF meetmete kohta on avalehelt leitavad vastavast rubriigist.

Iga meetmete kohta on info leitav vastava meetme nimetuse või numbrikoodi järgi; järgneb kokkuvõtlik lühitutvustus, mille lõpus lingid asjakohastele määrustele, juhendile „Abiks taotlejale“, taotlusvormidele, vajalikele lisadele. Pärast toetuste määramist avaldatakse lühitutvustuse juures klikitava pealkirja all ka toetuste saajate nimekirjad, seejuures alates 09.11.2010 ei avalikustata eraisikutele ja FIEdele määratud toetuste andmeid. Varasemate aastate samasugune materjal arhiveeritakse aastate viisi ja on samadel põhimõtetel veebist kättesaadav.

Kodulehel on avalehel ka rubriik *Praegu päevakorral*, mis sisaldab lingitavate kirjetena kõigi toetusmeetmete pealkirju, mille taotlusvoorud on käimas või lähiajal algamas. Uudiste rubriigis on pressiteateid, uudiseid jm tekstilist materjali.

Veebilehest on olemas lühiversioonid vene ja inglise keeles. EKF meetmetest on vene keeles olemas juhend „Abiks taotlejale“ meetmete 1.4, 1.5 ja 2.2 kohta.

Materjalid kodulehele paneb üles kalandustoetuste büroo, tekste toimetab ja veebilehe aktuaalsust jälgib teabeosakond.

PRIA elektrooniline infokiri on elektrooniline kuukiri nn jooksva kroonikaga (millised taotlusvoorud on tulemas ja käimas või eelnenud kuu jooksul lõppenud ning milliste tulemustega; artikleid ja infot päevateemadel, lingid pressiteadetele, uudised, teenindusalane ja e-PRIA info jne). Infokiri ilmub alates 2009. a septembrikuust sagedusega üks kord kuus. Infokirja valmimise kohta teavet edastava listiga saab liituda veebilehe avalehe kaudu, 2011. a lõpuks oli sellel ca 3400 liitunut. Infokirja saajatel on võimalus anda koostajatele e-kirjaga tagasisidet.

Elektroonilises infokirjas on jooksev info ka EKF toetusmeetmete taotlusvoorude, toetuste määramiste, uute meetmete jmt kohta.

2011. a ilmus 11 e-infokirja, nende sisu on arhiveeritud PRIA kodulehe uudiste rubriigis.

EKF-teemaliste trükistena valmistasime klientidele tasuta jagamiseks brošüüri „Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 toetused PRIAst” (12 lk, tiraaž 1500). Seda jagati PRIA büroodes, kutseühenduste kaudu, klientide infopäevadel ja kalanduspiirkondade säästva arengu tegevusgruppide vahendusel.

PRIA büroodes oli tasuta jagamiseks alles ka varasematel aastatel PRIA tellimisel koostatud ja valminud voldikuid „Sisevete kalanduse toetus” (4 lk) nii eesti kui vene keeles, voldikut „Väikesemahuline rannapüük” (4 lk) ning infolehte „Euroopa Kalandusfondist toetust saanud objektide nõuetekohane tähistamine”.

Meediaväljaannetest küsisid ja kasutasid PRIAst saadud EKF teemalist infot Maaleht, Äripäev, Saarte Hää, Meie Maa, Lääne Elu, Järva Teataja, Õhtuleht, Postimees, Eesti Ekspress, Kalurileht, Hiiu Leht, Peipsirannik, raadiod Kuku, Pereraadio, Pärnu Päikeseraadio, Raadio4.

PRIA tasutud reklaampinnal Maalehes avaldasime EKF teemalist materjali 3 korral.

EKF toetuste temaatikat käsitleti kahes **pressiteates** (EKF maksete kokkuvõte 2010. aasta kohta; vesiviljelustoeatuse määramine).

Kõigi EKF meetmete taotlusvoorude, määratud ja makstud toetuste kohta on info ja statistika koondatud **PRIA aastaraamatutesse** vastavasse peatükki – 2011. aasta juunis valmis 2010. a aastaraamat (vt kodulehel rubriik PRIAst/Aastaraamatud). Samuti andsime maavalitsuste soovil statistilist infot Pärnumaa ja Läänemaa maakondlike aastaraamatute jaoks ning infot toetuste kohta kogumikku „Aastavakk” (valmib ajalehe Harju Elu väljaandena).

2011. aastal sai EKF toetuste saajatele kättesaadavaks **uus teenus elektroonilises kliendiportaalis e-PRIA** – investeringutoetuste kuludeklaratsioone saab esitada elektrooniliselt e-PRIA vahendusel.

PRIA klientide nõukojas oli 2011. aastal kalandusteemadest päevakorral ülevaated käimasoleva programmiperioodi EKF eelarvest ning toetuste kasutamisest ning tutvustus algavatest meetmetest. PRIA tegi kliendinõukojale EKF investeringutoetuste ülevaate seisuga 02.02.2011.

PRIA klientide Nõukoda on PRIA'le nõuandev organ, mille tegevuse eesmärgiks on saada klientidelt tagasisidet olnud, käimasolevate, ja planeeritavate tegevuste osas toetuste ja registrite haldamisel. PRIA Nõukoja liikmeteks on valitud 15 aktiivset taotlejat, kellel on olnud pikaajaline koostöösuhe PRIA'ga ja kes peaksid PRIA töökorraldust ja kliendivaadet väljastpoolt vaadatuna hästi tundma. Nõukoja eesmärgiks on hinnata PRIA tegevust erinevate toetuste menetlemisel, koguda, läbi vaadata ja arutada ettepanekuid toetuste menetlemise parandamiseks, teha ettepanekuid klienditeeninduse parandamiseks ning õigusaktide muutmiseks ja täiendamiseks.

PRIA Klientide nõukotta kuuluvad kalandussektori esindajatest Arne Liiv (Eesti Kalakasvatavate Liidu juhatuse esimees, Härjanurme kala- ja vähikasvanduse omanik) ning Arne Taggo (Pärnumaa rannakalurite esindaja).

Toetusesaajate sihtgrupile toimunud üritustel ja infopäevadel on EKF meetmete teemaliste ettekannetega esinenud ja küsimustele vastanud kalandustoetuste büroo töötajad.

Meetme 2.2 - sisevete kalanduse toetuse tutvustamise õppepäevad Peipsi piirkonnas. Toimus 3 koolitust, enam tundi huvi toetuse saamise tingimuste üle. Esitati küsimusi ka abikõlblike kulude kohta. Kokku oli osalejaid 150 inimest.

Üks koolitus toimus Toilas Peipsi piirkonna taotluste hindamise komisjoni liikmetele. Koolitusel käsitleti tegevusgrupi projektide hindamiskriteeriume, kalapüügiga seonduvaid küsimusi Peipsi-ja Lämmijärvel ning toetuse taotlejale sätestatud nõudeid.

Meede 4.1 koolitustel oli osalejaid kokku 100 inimest.

Kevadel esines PRIA esindaja Säreveres vesiviljelusalasel koolitusel, kus andsime vesiviljelusega alustajatele ülevaate EKF meetme 2.1 investeeringutoetusest. Osalejaid oli 13 inimest, kellest osa esitas ka meetme 2.1 raames taotluse.

EKF+EL logodega tähistatud teavituspõhised 2011. aastal PRIA ei tellinud. EKF propageerimiseks jagasid ja kinkisid PRIA töötajad 2010. aastal valminud EKF+EL logodega tähistatud teavituspõhised (meeneid - pastapliiatsid, kirjaplokid A4 ja A5, post-it paberid, termokruusid, kummisäärrikud, dokumendikotid, puidust pliiatsitopsid). PRIA maakondlikes teenindusbüroodesse valmistati klientidel kasutamiseks pastakad ja infostendid.

Maakondlikes teenindusbüroodes töötavad klienditeenindajad kannavad alates 2010. a EKF sümboolikaga vormiriideid (valmistati kaht liiki pliusid ning külmaks perioodiks villased vestid).

Lisaks korraldus- ja vahendussasutuse teavitustööle tegelesid teavitamise ning avalikustamisega ka Kalandusvõrgustik ning 2011. aasta kevadel loodud Kalanduse Teabekeskus, mis on asutatud kolmanda prioriteetse suuna raames.

Kalanduse Teabekeskuse eesmärgiks on luua ühtne võrgustik, mis võimaldab kalandussektoril (kalapüük, vesiviljelus, kala töötlemine ja turustamine) ning kala- ja kalatoodete tarbijatel saada kaasaegset oskusteavet, koolitust ja nõuannet. Teadus- ja seadusinfo, kogemuste ja hea praktika levitamise kaudu soodustakse kalandussektoris

elukestvate õpet ning suurendatakse tarbijateadlikkust. Teabekeskuse üheks tegevuseks on kalandusinfo veebilehe loomine ja haldamine. Veebilehe eesmärgiks on EKFi toetusvõimaluste ning kogu kalanduse (kalapüük, kalakasvatus, kala töötlemine kalakaubandus, kala tarbimine) informatsiooni järjekindel koondamine, vahendamine ning avaldamine kodulehel aga ka avalikus meedias ning mailinglistides.

Lisaks kodulehe haldamisele andis teabekeskus välja aastaraamatu „Eesti kalamajandus 2010”, kus muuhulgas käsitletakse Euroopa Kalandusfondi toetusi. Korraldatud koolitused ja läbiviidud uuringud aitavad omakorda kaasa sektori teadmispõhisemale majandamisele ja seeläbi ka toetuste tõhusamale kasutamisele.

Maamajanduse Infokeskuse Kalandusvõrgustiku büroo koordineerib kalanduse tegevusgruppide tööd ning tegeleb ka iganädalase info levitamisega, edastades elektroonilist infokirja, kus mainitakse alati ära ka tulevased EKFi toetusvoorud ja võimalused.

Kalandusvõrgustikku kuuluvad kaheksa tegevusgruppi üle Eesti ning see koondab kõiki kalandusega tegelevaid ettevõtteid, asutusi, kalureid ja muid huvilisi. Seetõttu on e-infokiri hea kanal info jagamiseks. 2011. aastal jätkati infokirja levitamist. Kalanduse tegevusgruppid suhtlevad Maamajanduse Infokeskuse Kalandusvõrgustiku bürooga väga aktiivselt, saades oma küsimustele vastused kas e-maili või telefoni teel.

Lisaks igapäevasele koordineerivale tegevusele korraldab kalandusvõrgustiku büroo regulaarselt ümarlaudu, koolitusi ja seminare ning publitseerib erinevaid trükiseid.

Kalandusvõrgustiku büroo korraldatud konverentsi "Eesti rannakalanduse arengusuunad" eesmärgiks oli teha vahekokkuvõtteid Euroopa Kalandusfondi meetme 4.1 "Kalanduspiirkondade säästev areng" rakendamise kohta, samuti esitleda kalanduspiirkondade arengustrateegiaid kokkuvõtval analüüsil põhinevat trükist "Eesti rannakalanduse arengusuunad" ning teavitada avalikkust meetme rakendamise kohta.

2011. aastal toimus esimene Põhja- ja Baltimaade maaelu- ja kalandusvõrgustike ühine töökohtumine, mille raames arutati Läänemere regiooni koostöövõimalusi.

Kalandusvõrgustiku büroo initsiatiivil hakati koostöös FARNET'iga välja andma FARNET'i ajakirja eesti keeles, mis võimaldab ranna- ja sisevee kaluritel teadlikuks saada rannapiirkondade arendamise teemadest ja näidetest kogu Euroopast.

2011. aastal tehti ka kordustrükk käsiraamatule „Püügist müügini”, mis toetab kala väärindamise ja jaemüügiga seotud tegevusi.

Näiteid parimatest praktikatest:

Jõesuu puhkeala väljaarendamine (jätkuprojekt)

Toetuse saaja: Võrtsjärve Sihtasutus

Toetust saadi meetme 4.1 projektitoetuse raames piirkonna Jõesuu puhkeala korrastamiseks. Projekti eesmärgiks oli Võrtsjärve piirkonna ühtse, mitmekesise, külastajasõbraliku, kuid samas ka keskkonnasäästliku ja turismiteenuste võrgustiku ja veeteede välja kujundamine ning seeläbi Võrtsjärve piirkonna arendamine Lõuna-Eesti üheks atraktiivsemaks turismipiirkonnaks.

Täpsem info:

<http://www.maainfo.ee/index.php?id=14&rid=963&page=3513&>

Orjaku kalasadama rekonstrueerimine I ja II etapp

Toetuse saaja: Käina Vallavalitsus

Toetust saadi meetme 4.1 projektitoetuse raames Orjaku sadama arendamiseks. Projekti eesmärgiks on edendada Orjaku sadamat lisades turismisadama kõrvale ka kalasadama, mis leiaks nii kutseliste kui harrastuskalurite poolt aktiivset kasutust. Ümbritsev turismi piirkond ja potentsiaal annab võimaluse tegevuste mitmekesistamiseks.

Täpsem info:

<http://www.maainfo.ee/index.php?id=14&rid=1190&page=3513&>

Korraldusasutuse hinnang teavitustegevustele

Korraldusasutuse hinnangul on praegused teavitustegevused adekvaatsed. Info levikule on kaasa aidanud piirkondlikud tegevusgrupid, mis tegutsevad nn kohalike infokeskustena. 2010/2011. aastal viidi läbi EKF vahehindamine, mille käigus selgus, et potentsiaalsete taotlejate teadlikkus EKF rakenduskava meetmetest on üldiselt hea. Infot konkreetsete meetmete kohta saadakse peamiselt PRIA-st, kohalikult tegevusgrupilt või sõpradelt, tuttavatel. Infot EKF meetmete kohta saadakse ka PM-lt, EKF-ga seotud üritustelt, meediast ja muudest allikatest (nt info saamine meetme väljatöötamisel osalemise kaudu, sektori esindusorganisatsioonidelt, KKM-lt).

6. TEAVE ÜHENDUSE ÕIGUSE JÄRGIMISE KOHTA

Rakenduskava rakendamisel ei ole ilmnenud tõsisemaid probleeme seoses ühenduse õiguse järgimisega. Euroopa Kalandusfondi meetmete rakendamine toimub põllumajandusministri rakendusmääruste alusel, mis on vastavuses ühise kalanduspoliitika, kalanduse strateegiaga 2007-2013 ja siseriiklike õigusaktidega.

Euroopa Kalandusfondi meetmete seos ELi poliitikatega

Euroopa Kalandusfondi raames rakendatavad meetmed on kooskõlas ELi poliitikatega. Ühenduse eesmärgid konkurentsivõime ja säästva arengu kohta väljenduvad järeldustes, mis Euroopa Ülemkogu võttis vastu Lissabonis ja Göteborgis. Lissaboni eesmärkide täitmisele aitab EKF kaasa läbi 2. ja 4. telje meetmete. 2. telje raames aitab konkurentsivõimet tõsta tähelepanu pööramine biotehnoloogia ja keskkonnatehnoloogia eelisarendamisele, innovatsioonile ja kalandustoodetele kõrgema lisandväärtuse andmine. 4. teljel on oluline roll ettevõtluse arendamise toetamisel maapiirkonnas. Töehõive suurendamise seisukohalt on oluliseks võimaluseks kalale suurema väärtuse andmine kohapeal.

Keskkonnanõuete täitmine

Keskkonnanõuete täitmine elukeskkonna eesmärkidele aitab kaasa EKF läbi erinevate meetmete. Riigiabi kalapüügi lõpetamiseks on otseselt suunatud tasakaalu saavutamisele kalalaevade püügivõimsuse ja olemasoleva ressursi vahel. Vesiviljeluse investeeringutoetuse kaudu soodustatakse keskkonnanõuete tehnoloogiate kasutuselevõttu. 3. telje meetmetes on kesksel kohal kalandusega seotud keskkonnanõuete maandamine, selektiivsete püügivahendite juurutamine läbi katseprojektide, kalade kudealade taastamine. 4. telje eesmärk on kalanduspiirkondade elukeskkonna kaitse ja rannakülade looduspärandi kaitse ja taastamine.

Inimressursi arendamine

Euroopa Kalandusfond toetab inimressursi arendamist läbi erinevate telgede. 3. telje kaudu toetatakse kalurite ühistegevust tagamaks kalurite sissetuleku stabiliseerimist ning kalandussektori ümberstruktureerimist. 4. telje raames on toimunud kalanduspiirkondadele suunatud koolitused, mis olid suunatud erinevatele sihtgruppidele: olemasoleva või loodava mittetulundusühingu liikmed ja juhatuse liikmed.

Sooline võrdõiguslikkus

Euroopa Kalandusfondi meetmete koostamisel on arvestatud Amsterdami lepinguga eeldusel, et mõlemal sool on võrdsed võimalused kõikide toetuste taotlemiseks ja saamiseks, kui nad suudavad täita iga meetmega seotud tingimusi ja vastavad toetuse saajate kriteeriumitele. 4. telje raames soodustatakse naiste suuremat kaasatust kohaliku elu arendamisse.

Euroopa 2020

Euroopa Kalandusfond aitab kaasa Euroopa 2020 strateegia eesmärkide saavutamisele läbi erinevate meetmete. Kolmanda telje meetmete kaudu aidatakse kaasa teadus- ja arendustegevuse eesmärkide saavutamisele. Meetmed 1.3 (kalalaeva pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus) ja 1.4 (väikesemahuline rannapüük) ning meede 2.2 (sisevete kalanduse toetus) soodustavad investeeringuid, mis on suunatud kütusesäästlikkuse tõstmisele, aidates läbi investeerimise puhtamasse tehnoloogiasse võidelda kliimamuutuste vastu.

Läänemere Strateegia

Nii Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 strateegia kui ka rakenduskava koostamisel on arvestatud Läänemere strateegia eesmärkidega.

Läänemere strateegia eesmärkidesse otseselt panustavad Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmed on:

1. meede 1.1: Riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks
2. meede 2.1: Vesiviljeluse investeeringutoetus
3. meede 3.2: Veeloomastiku ja –taimestiku kaitse ja arendamine
4. meede 4.1: Kalanduspiirkondade säästev areng

Läänemere strateegia eesmärkidesse kaudselt panustavad Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 meetmed on:

1. meede 1.3: Kalalaevade pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus
2. meede 1.4: Väikesemahuline rannapüük
3. meede 1.5: Sotsiaalmajanduslikud meetmed
4. meede 2.2: Sisevete kalanduse toetus
5. meede 2.3: Investeeringud töötlemisse ja turustamisse
6. meede 3.1.1: Ühistegevused, tegevus „Ühisinvesteeringud”
7. meede 3.1.2: Ühistegevused, tegevus „Muud ühistegevused”

8. meede 3.3: Kalasadamad, lossimiskohad ja varjualused
9. meede 3.4: Uute turgude arendamine ja reklaamikampaaniad
10. meede 3.5: Katseprojektid
11. meede 5.1: Tehniline abi

Prioriteetse eesmärgi „Säilitada looduslikud alad ja bioloogiline mitmekesisus“ saavutamisele aitab otseselt kaasa meede 3.2 „Veeloomastiku ja -taimestiku kaitse ja arendamine“, mille raames toetatakse projektide elluviimist, mis parandavad kalade kudemistingimusi. Bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele aitab kaasa ka kalalaevastiku suuruse reguleerimine vastavalt kalavarude suurusele, mis saavutatakse meetme 1.1 „Riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks“ kaudu.

Prioriteetse eesmärgi „Kasutada maksimaalselt ära piirkonna teadustöö ja innovatsioonialast potentsiaali“ saavutamisele aitavad kaasa kolmanda telje meetmed: meede 3.1.2 „Muud ühistegevused“ toetab tegevusi, mis aitavad korraldada elukestvat õpet, mis hõlmab erialaoskuste parandamist ning uute koolitusmeetodite ja -vahendite arendamist ning aitab edendada teadlaste ja kalandussektoris tegutsevate isikute partnerlust. Meede 3.2 „Veeloomastiku ja -taimestiku kaitse ja arendamine“ toetab kalade ja sõõrsuude kudealade ja elupaikade taastamist, laiendamist ja parendamist ning kunstkoelmute rajamist ja paigaldamist. Meede 3.5 „Katseprojektid“ toetab innovatsiooni kalandussektoris läbi erinevate tegevuste (näit. alternatiivse püügikorraldusmeetodi katsetamine, uuendusliku tehnoloogia tehnilise teostatavuse või majandusliku elujõulisuse katsetamine, uuendusliku majandamiskava ja püügikoormuse jaotuskava katsetamine).

Prioriteetse eesmärgi „Soodustada ettevõtlust, tugevdada väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid ning tõhustada inimressursi kasutamist“ saavutamisele aitavad kaasa meede 2.1 „Vesiviljeluse investeeringutoetus“ ning meede 2.3 „Investeeringud töötlemisse ja turustamisse“, mille raames toetatakse mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjaid. Meetme 1.5 „Sotsiaalmajanduslikud meetmed“ abil makstakse toetust kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimise raames töö kaotanud kaluritele, mis võimaldab neil näiteks osaleda ümberõppes või alustada oma ettevõtlusega.

Prioriteetse eesmärgi „Tugevdada põllumajanduse, metsanduse ja kalanduse jätkusuutlikust“ saavutamisele aitavad kaasa: meede 4.1 „Kalanduspiirkondade säästev areng“, mis on suunatud rannapiirkondade arendamisele; meede 1.1 „Riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks“, mis on suunatud kalalaevastiku püügivõimsuse ja kasutada olevate kalavarude tasakaalustamisele ning meede 2.1 „Vesiviljeluse investeeringutoetus“, mille raames toetatakse investeeringuid keskkonnasõbraliku vesiviljeluse arendamiseks.

Prioriteetse eesmärgi „Kujundada piirkond juhtivaks mereohutuse ja –julgeoleku alaks“ saavutamisele aitab kaasa meede 3.3 „Kalasadamate investeeringutoetus“, mille raames suunatakse investeeringud olemasolevate kalasadamate arendamiseks; meede 1.3 „Kalalaevade pardal tehtavad investeeringud ja selektiivsus“; meede 1.4 „Väikesemahuline rannapüük“ ning meede 2.2 „Sisevete kalanduse toetus“, mille raames toetatakse päästevahendite, tuletõrje-, avariivarustuse ja keskkonnakaitsevahendi (reovee kogumise mahuti, olmeprügi, sh toidujäätmete kogumise vahend jms) ostmist.

Läänemere äärsel piirkonnas atraktiivsus aitab suurendada ka meetme 4.1 „Kalanduspiirkondade säästev areng”, mille raames toetatakse turistide teenendamiseks vajalike ehitiste rajamist, majutus- või toitlustusettevõtetes vajalike seadmete soetamist ning rannaküla taaselusdamisega ja kalandustraditsioonide tutvustamisega seotud tegevusi.

Meetme 1.1 eeldatav piiriülene mõju on positiivne – Läänemere kalavaru on ühine ressurss ja püügivõimsuse vähendamine aitab kaasa kalavarude säästvale majandamisele.

Meetme raames toetatakse järgmiseid tegevusi:

- 1) kalalaeva utiliseerimine;
- 2) kalalaeva kasutuselevõtmine tegevusteks väljaspool kalandussektorit.

Meetme 2.1 eeldatav piiriülene mõju on positiivne – kui püstitatav või rekonstrueeritav vesiviljeluskasvandus on suletud veeringlusega, siis vähendab see haiguste leviku riski Läänemere kalapopulatsioonidesse ning vähendab orgaanilise reostuse ja vesiviljeluses kasutatavate kemikaalide sattumist Läänemerele.

Meetme raames toetatakse järgmiseid tegevusi:

- 1) uute kasvanduste rajamine;
- 2) olemasolevate kasvanduste laiendamine, rekonstrueerimine

Meetme 3.2 eeldatav piiriülene mõju on positiivne – kalade kudealade taasdamine ning nendele ligipääsu tagamine loob tingimused Läänemere kalavarude kui ühise ressursi suurenemisele.

Meetme raames toetatakse järgmiseid tegevusi:

- 1) kalade ja sõõrsuude kudealade ja elupaikade taasdamist, laiendamist ja parendamist;
- 2) kunstkoelmute rajamist ja paigaldamist.

Meetme 4.1 eeldatav piiriülene mõju on positiivne – riikidevaheline koostöö edendamine kalanduspiirkondades tegutsevate rühmade vahel, eelkõige koostöövõrgustike ja parimate tavade vahetamise kaudu.

Meetme raames toetatakse järgmiseid tegevusi:

- 1) kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamine;
- 2) turismi arendamine ja rannakülade taasdamine ja säilitamine;
- 3) tegevuste mitmekesistamine;
- 4) kalatoodete töötlemine ja otseturustamine;
- 5) koolitustegevus.

Loetelu indikaatoritest, mis kajastavad Euroopa Kalandusfondi rakenduskava raames rakendatavate meetmete panust Läänemere strateegia eesmärkide saavutamisel, on esitatud punktis 3.1.

Korraldusasutus hindab Euroopa Kalandusfondi meetmete panust Läänemere strateegia eesmärkide saavutamisse ootuspäraseks.

7. VASTASTIKUNE TÄIENDAVUS MUUDE RAHASTAMISVAHENDITEGA

Euroopa Regionaalarengu Fondist, Euroopa Sotsiaalfondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist, Euroopa Investeeringupangast ning muudest rahastamisvahenditest saadava abi piiritlemise ja koordineerimise mehhanisme on kirjeldatud Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskavas.

Meetmete ettevalmistamisel tagab sektoritevahelise koordinatsiooni eelkõige kõikide seotud asutuste ja sotsiaalpartnerite kaasamine meetme tingimuste ettevalmistamisse. Samuti on oluline roll Rahandusministeeriumil, kes meetme tingimuste kommenteerimisel kontrollib kavandatavate tegevuste kooskõla teiste sektorite meetmetega ning teistest riigieelarvelistest vahenditest teostatavate tegevustega. Koosõlastamise eesmärgiks on muu hulgas soov vältida sarnaste tegevuste finantseerimist mitmest meetmest ja muudest rahastamisvahenditest saadavast abist.

Sarnaste tegevuste toetamise vältimiseks on rakenduskavas iga prioriteetse suuna juures toodud välja kavandatavate tegevuste seos teiste Eesti rakenduskavade/arengukavadega. Nimetatud loetelu väljatoomine aitab kattuvuste vältimisele lisaks tagada tegevuste seotust riiklikult oluliste prioriteetidega.

Avatud taotlusvoorude puhul on taotleja kohustatud taotluses deklareerima, et ta ei saa sama tegevuse rahastamiseks toetust mõnest muust allikast. Topeltfinantseerimist aitab vältida Euroopa Kalandusfondi taotluste menetlemise infosüsteemi MAIT ristkontrolli moodul (REP).